

Съдържание

IV Информация

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

Сметна палата

2014/C 452/01	Обобщаващ доклад за резултатите от извършения от Сметната палата одит на европейските съвместни предприятия за научни изследвания за 2013 година	1
2014/C 452/02	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие ARTEMIS за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	8
2014/C 452/03	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	17
2014/C 452/04	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие ENIAC за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	26
2014/C 452/05	Доклад относно годишните отчети на Съвместно предприятие на инициативата за иновативни лекарства за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	35
2014/C 452/06	Доклад относно годишните отчети на Европейското съвместно предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	44
2014/C 452/07	Доклад относно годишните отчети на Съвместното предприятие SESAR за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	58
2014/C 452/08	Доклад относно годишните отчети на Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие	67

IV

(Информация)

ИНФОРМАЦИЯ ОТ ИНСТИТУЦИИТЕ, ОРГАНИТЕ, СЛУЖБИТЕ И АГЕНЦИИТЕ НА
ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

СМЕТНА ПАЛАТА

**Обобщаващ доклад за резултатите от извършения от Сметната палата одит на европейските
съвместни предприятия за научни изследвания за 2013 година**

(2014/C 452/01)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точка	Page
Въведение	1-6	2
Информация в подкрепа на становищата на Сметната палата	7	2
Резултати от одита	8-21	3
Становище относно надеждността на отчетите	8	3
Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	9-12	3
Обръщане на внимание относно участието на ЕС в разходите по проекта „ITER“	13	4
Коментари, които не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища . . .	14	4
Представяне на отчетите	15	4
Бюджетно и финансово управление	16	4
Вътрешен контрол	17-21	4
Заключения	22-23	5

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз Сметната палата одитира годишните отчети за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 година, както и законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети, на седемте съвместни предприятия на Европейския съюз в областта на научните изследвания:

- Съвместно предприятие за „ITER“ и развитие на термоядрената енергия (F4E);
- Съвместно предприятие „Чисто небе“ — екологично чисти технологии за въздушен транспорт;
- Съвместно предприятие ARTEMIS — вградени компютърни системи;
- Съвместно предприятие на инициативата за иновативни лекарства — ИИЛ;
- Съвместно предприятие ENIAC — наноелектроника;
- Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (ГКВ);
- Съвместно предприятие SESAR — изследване на управлението на въздушния трафик „Единно европейско небе“.

2. Освен Европейския съюз (представяван от Европейската комисия), членове на съвместните предприятия могат да бъдат различни публични и частни партньори, които участват във финансирането на дейностите на предприятията. Съвместните предприятия следват или двустранен модел с участието на Европейската комисия и представители на съответния промишлен отрасъл, или тристранен модел, при който се включват и държавите членки⁽¹⁾. Съвместните предприятия имат важна роля при изпълнението на изследователската политика в определени области.

3. Настоящият обобщаващ доклад прави общ преглед на резултатите от годишния одит на Сметната палата на съвместните предприятия за финансовата 2013 г. Той има за цел да даде възможност за анализ и сравнение на изготвените от Сметната палата специфични доклади относно годишните отчети на съвместните предприятия за 2013 г. В публикуваните специфични доклади се съдържат становищата и коментарите на Сметната палата, както и отговорите на съвместните предприятия. Настоящият обобщаващ доклад не представлява одитен доклад или становище.

4. Общият прогнозен размер на бюджетните приходи⁽²⁾ възлиза на около 2,2 млрд. евро (за 2012 г. тази сума е 2,5 млрд. евро), или около 1,7 % от общия бюджет на ЕС за 2013 г. (за 2012 този процент е 1,8 %) ⁽³⁾. От реално получените суми около 686 млн. евро (за 2012 г. — 618 млн. евро) са отпуснати от общия бюджет на ЕС (парична вноска от Европейската комисия), а около 134 млн. евро (за 2012 г. — 134 млн. евро) са предоставени от промишлените партньори и членовете на съвместните предприятия.

5. В съвместните предприятия работят около 414 (за 2012 г. броят им е 409) постоянно и временно наети служители, или по-малко от 1 % от общия брой на служителите на ЕС, одобрени в общия бюджет на ЕС (шатно разписание). Подробна информация за одитираните съвместни предприятия, техния бюджет и персонал е представена в *приложение I*.

6. Финансовият риск, свързан със съвместните предприятия, е относително нисък в сравнение с общия бюджет на ЕС, но рискът, свързан с репутацията на Съюза, е висок — съвместните предприятия са основен инструмент за изпълнението на стратегията на ЕС за научни изследвания, а техният публично-частен характер прави дейността им особено видима в промишлените сектори, с които те си сътрудничат.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА СТАНОВИЩАТА НА СМЕТНАТА ПАЛАТА

7. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на ниво Съвместно предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Към тях се добавят доказателствата, получени от работата на други одитори, както и от анализа на изявленията на ръководството и годишните отчети за дейността. Извършеният през 2013 г. одит акцентира върху последващите одити.

⁽¹⁾ Двустранни съвместни предприятия са „Чисто небе“, ИИЛ, ГКВ и SESAR. Тристранни съвместни предприятия са ARTEMIS и ENIAC. Членовете на Съвместното предприятие за „ITER“ са Евратом, представлявана от Европейската комисия, държавите членки на Евратом, и трети страни, които са сключили споразумение за сътрудничество с Евратом в областта на управляемия термоядрен синтез и са изразили желание да станат членове (към 31 декември 2013 г.: Швейцария).

⁽²⁾ Прогнозните бюджетни приходи представляват бюджетните кредити за поемане на задължения (окончателен бюджет).

⁽³⁾ Отбелязваният значителен спад в сравнение с 2012 г. се дължи най-вече на Съвместното предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия, за което прогнозният размер на бюджетните приходи е намален от 1,524 млрд. евро през 2012 г. на 1,297 млрд. евро през 2013 г. Причината за това намаление е стартирането на основен етап от проекта „ITER“ през 2012 г.

РЕЗУЛТАТИ ОТ ОДИТА**Становище относно надеждността на отчетите**

8. Годишните отчети на всички съвместни предприятия дават явна представа във всички съществени аспекти за тяхното финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от тяхната дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на приложимите финансови регламенти и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

9. Сметната палата счита, че операциите, свързани с годишните отчети за годината, приключила на 31 декември 2013 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти за четири от седемте съвместни предприятия (F4E, „Чисто небе“, „ГКВ“ и SESAR).

10. По отношение на Съвместното предприятие ARTEMIS одитът на декларациите за разходи по проектите е делегиран на националните финансиращи органи (НФО) съгласно действащите административни споразумения. Съвместното предприятие ARTEMIS е получило одитните доклади от НФО, но не е извършило систематичен анализ на качеството на тези одити. Освен това Съвместното предприятие не е получило информация относно одитните стратегии на всички НФО. Ето защо Съвместното предприятие не е било в състояние да оцени дали последващите одити предоставят достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Поради това Сметната палата счита, че наличната информация относно изпълнението на стратегията за последващ одит на Съвместното предприятие не е достатъчна, за да може Сметната палата да достигне до заключение дали този ключов контрол действа ефективно⁽⁴⁾. Сметната палата изрази становище с резерви⁽⁵⁾ за Съвместното предприятие ARTEMIS, тъй като липсват достатъчни и подходящи одитни доказателства, които да послужат като база за изразяване на становище, а възможното отражение от това обстоятелство е съществено, но не е всеобхватно⁽⁶⁾.

11. По отношение на Съвместното предприятие ENIAC административните споразумения, сключени между Съвместното предприятие и националните финансиращи органи на държавите членки, принципно предвиждат националните финансиращи органи да извършват одит от името на Съвместното предприятие. Стратегията Съвместното предприятие за последващ одит разчита в голяма степен на националните финансиращи органи за извършването на одит на заявленията за разходи по проектите. През 2013 г. Съвместното предприятие е извършило ограничена проверка на декларации за разходи, която обаче не е включвала извършване на одит и не е дала увереност относно редовността на проверените декларации за разходи. Поради това Сметната палата счита, че наличната информация относно изпълнението на стратегията за последващ одит на Съвместното предприятие не е достатъчна, за да може Сметната палата да достигне до заключение дали този ключов контрол действа ефективно⁽⁷⁾. Сметната палата изрази становище с резерви за Съвместното предприятие ENIAC, тъй като липсват достатъчни и подходящи одитни доказателства, които да послужат като база за изразяване на становище, а възможното отражение от това обстоятелство е съществено, но не е всеобхватно.

12. Съвместното предприятие на ИИЛ е стартирало в съответствие със своята стратегия за последващ одит втори пакет от 40 последващи одита, 14 от които са приключени към юни 2014 г. Процентът грешки, установен в рамките на тези последващи одити, възлиза на 2,3 %⁽⁸⁾. Сметната палата изрази становище с резерви за Съвместното предприятие на ИИЛ, тъй като има достатъчни и подходящи одитни доказателства, които да послужат като база за изразяване на това становище, а възможните отражения са съществени, но не всеобхватни⁽⁹⁾.

⁽⁴⁾ В отговор на тази констатация през 2014 г. Съвместното предприятие ARTEMIS е приело заедно със съвместното предприятие ENIAC общ план за действие за преодоляване на това становище с резерви. Съвместното предприятие ARTEMIS е извършило посещения на три НФО до септември 2014 г.

⁽⁵⁾ Сметната палата изразява становище с резерви, когато одиторите са получили достатъчни и подходящи одитни доказателства и са достигнали до заключението, че неточностите или случаите на неспазване на правилата са съществени, но не и всеобхватни по отношение на годишните отчети или свързаните с тях операции. Сметната палата изразява становище с резерви и в случаите, когато одиторите не са получили достатъчни и подходящи одитни доказателства, чрез които да обосноват своето становище, а евентуалното отражение от това обстоятелство върху годишните отчети или свързаните с тях операции е съществено, но не е всеобхватно (както е посочено в точки 11 и 12).

⁽⁶⁾ Всеобхватни ефекти са тези, които по преценката на одитора не се ограничават само до конкретни елементи, сметки или позиции, или, ако се ограничават до тях, представляват или биха могли да представляват съществена част от финансовия отчет.

⁽⁷⁾ В отговор на тази констатация през 2014 г. Съвместното предприятие ENIAC е приело заедно със съвместното предприятие ARTEMIS общ план за действие за преодоляване на това становище с резерви. Съвместното предприятие ENIAC е извършило посещения на три НФО до септември 2014 г.

⁽⁸⁾ Процентът грешки, установен в рамките на предишния пакет от последващи одити, възлиза на 5,8 %.

⁽⁹⁾ В отговор на тази констатация Съвместното предприятие на ИИЛ е продължило да информира одитираните бенефициенти за откритите грешки и да предприема необходимите последващи действия. Същевременно Съвместното предприятие на ИИЛ е продължило да предприема конкретни превантивни мерки за смекчаване на риска от допускане на грешки в декларациите за разходи на бенефициентите в бъдеще (като например организиране на поредица от финансови семинари за участниците и редовно актуализиране на финансовите указания на ИИЛ за участниците). Освен това Съвместното предприятие е продължило да изпълнява интензивната си годишна програма за последващи одити.

Обръщане на внимание относно участието на ЕС в разходите по проекта „ITER“⁽¹⁰⁾

13. При Съвместното предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия (F4E), вноската на ЕС във фазата на изграждане на „ITER“ е оценена от Съвета през 2010 г.⁽¹¹⁾ на 6,6 млрд. евро. Тази сума е изложена на значителен риск от увеличаване, основно заради промени в обхвата на продуктите на проекта, както и поради настоящия график, който се счита за нереалистичен. През ноември 2013 г. Съвместното предприятие е изчислило недостига на средства до приключване на фазата на изграждане на проекта на 290 млн. евро. По време на одита (април 2014 г.) изоставането при фазата на изграждане на проекта е изчислена от Съвместното предприятие на най-малко 30 месеца. По отношение на тези рискове Съвместното предприятие все още не е въвело система на ниво договори за редовен мониторинг на промените в размера на разходите и все още не е актуализирало изчислението на вноската на Съвместното предприятие за проекта „ITER“ след приключване на фазата на изграждане.

Коментари, които не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища

14. Сметната палата изрази 55 коментара (през 2012 г. техният брой е 45), които открояват важни въпроси, засягащи всички съвместни предприятия. Преглед на коментарите е представен в приложение II. Най-често срещаните коментари са обобщени по-долу.

Представяне на отчетите

15. При Съвместното предприятие F4E бележките към отчетите относно „Споразуменията за обществени поръчки между „ITER“ и Международната организация за термоядрена енергия „ITER“ (ITER IO) не оповестяват какъв напредък е бил постигнат в текущите работи, въпреки че тази информация е изключително важна за отразяване на състоянието на извършваните дейности по отношение на подписаните с ITER IO споразумения за обществени поръчки.

Бюджетно и финансово управление

16. Коментарите в този раздел са съсредоточени в две области:

- степен на изпълнение на бюджета: степента на изпълнение на бюджета за бюджетните кредити за поемане на задължения варира между 90 % и 100 %, а за бюджетните кредити за плащане — между 57 % и 100 %. Степента на изпълнение на бюджета за бюджетните кредити за плащане за Съвместното предприятие ARTEMIS е 69 %, което се дължи най-вече на закъсненията по административните споразумения, сключени с държавите членки за изпълнение на проектите. За Съвместното предприятие „ГКВ“ този процент е 57 % и е резултат от отлагането на финансирането на три проекта.
- покани за представяне на предложения и изпълнение на проектите: средното необходимо време за стартиране на поканите за представяне предложения за 2013 г. и подписване на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ в било 9 месеца за „Чисто небе“ (спрямо 12 месеца за 2012 г.). При Съвместното предприятие ARTEMIS текущото ниво на бюджетни кредити за поемане на задължения по поканите за представяне на предложения представлява само 49 % (50,2 % към 31 декември 2012 г.) от общия отпуснат бюджет за оперативни разходи за целия период на дейност на Съвместното предприятие (10 години, считано от 2007 г.).

Вътрешен контрол

17. Последващите одити са основен инструмент, чрез който съвместните предприятия могат да гарантират допустимостта и точността на разходите, заявени от бенефициентите и/или партньорите. Всички съвместни предприятия са приели стратегии за последващ одит, а пет от тях са възложили извършването на тези одити на независими външни одиторски дружества. В три случая (вж. точки 10 — 12) Сметната палата изрази становище с резерви поради неподходящо изпълнение на стратегиите за последващ одит или поради нивото на грешки, установено при извършването на последващи одити.

18. При Съвместното предприятие F4E системите за вътрешен контрол все още са в процес на разработване. По-специално, процедурите за обществени поръчки са особено важни за изпълнението на проекта „ITER“ от Съвместното предприятие F4E. Тези процедури следва да бъдат по-конкурентни. По отношение на безвъзмездната финансова помощ е получено средно само по едно предложение за всяка покана, както и през 2012 г.

19. Мониторингът и докладването на резултатите от изследванията са определени в Седма рамкова програма (7РП), с която се създава система за мониторинг и докладване, включваща защитата, разпространението и трансфера на научни изследвания. В споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, подписани с членове и други бенефициенти, съвместните предприятия са включили специфични разпоредби, които регулират правата на интелектуална собственост и разпространението на научни дейности и резултати. Въпреки че изпълнението на тези разпоредби се наблюдава от съвместните предприятия в различни етапи от изпълнението на финансираните проекти, някои предприятия следва да доразвият механизмите за докладване на резултатите от този мониторинг.

⁽¹⁰⁾ Параграфът за обръщане на внимание се използва, за да се привлече вниманието на читателя към въпрос, който не представлява съществена неточност в отчетите, но е изключително важен за разбирането на тези отчети.

⁽¹¹⁾ Закljučения на Съвета относно статута на „ITER“ от 7 юли 2010 г. (реф. номер 11902/10).

20. Повечето съвместни предприятия вземат мерки за предотвратяване на конфликти на интереси, като приемат конкретни правила и разработват инструменти за документиране на цялата свързана с това информация. Съвместното предприятие ARTEMIS обаче все още не разполага с цялостна писмена процедура за справяне със случаи на конфликти на интереси.

21. Втората междинна оценка е извършена от Комисията през 2013 г. и началото на 2014 г. В нея се разглеждат всички съвместни предприятия (с изключение на F4E) от гледна точка на уместността на техните дейности, тяхната ефикасност, ефективност и качеството на извършваните изследвания. Тези доклади са положителни, но също очертават области, в които са необходими по-нататъшни подобрения.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ

22. Всички съвместни предприятия са изготвили надеждни отчети за 2013 г., но за три от тях Сметната палата изрази становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции.

23. Следва да се подобрят процедурите, свързани най-вече с изпълнението на стратегията за последващ одит, и — в случая с F4E — механизмите за контрол на разходите.

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Приходи на съвместните предприятия (бюджетни прогнози за приходите, установени вземания и получени суми) и щатни разписания за персонала

СЪВМЕСТНО ПРЕДПРИЯТИЕ	Отговорна генерална дирекция	Област на политика	2013 г.				2012 г.			
			Прогнозен размер на бюджетните приходи (1)	Установени вземания (2)	Получени суми (3)	Щатно разписание (4)	Прогнозен размер на бюджетните приходи (1)	Установени вземания (2)	Получени суми (3)	Щатно разписание (4)
1 ARTEMIS	ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“	Изследвания	32 643 708	32 647 545	20 123 350	15	57 446 787	52 183 934	22 479 013	15
2 „ЧИСТО НЕБЕ“	ГД „Научни изследвания и иновации“	Изследвания	306 043 097	227 000 428	124 613 566	24	205 364 690	173 113 201	97 339 799	24
3 ENIAC	ГД „Съобщителни мрежи, съдържание и технологии“	Изследвания	172 696 508	172 608 748	36 529 216	15	128 059 958	127 755 025	15 457 127	15
4 „ITER“ И РАЗВИТИЕ НА ТЕРМОЯДРЕНАТА ЕНЕРГИЯ	ГД „Научни изследвания и иновации“	Изследвания	1 297 013 166	1 296 952 709	245 002 495	262	1 523 785 957	1 523 345 616	261 239 530	262
5 ГОРИВНИ КЛЕТКИ И ВОДОРОД	ГД „Научни изследвания и иновации“	Изследвания	74 482 039	73 672 484	56 393 265	20	83 311 640	82 843 794	53 615 206	17
6 ИНИЦИАТИВА ЗА ИНОВАТИВНИ ЛЕКАРСТВА	ГД „Научни изследвания и иновации“	Изследвания	255 715 919	254 435 104	125 829 159	36	373 763 361	357 898 596	97 783 960	35
7 SESAR	ГД „Мобилност и транспорт“	Изследвания	84 222 608	64 066 631	77 535 515	42	156 564 786	148 733 577	69 713 000	41
Общо			2 222 817 045	2 121 382 649	686 026 566	414	2 528 297 179	2 465 873 743	617 627 635	409

(1) Прогнозните бюджетни приходи представляват бюджетните кредити за поемане на задължения (окончателен бюджет).

(2) Установените вземания представляват одобрените задължения.

(3) Получените суми представляват паричните вноски от Европейската комисия през годината.

(4) Окончателен бюджет.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Коментари на Сметната палата за 2013 г.

СЪВМЕСТНО ПРЕДПРИЯТИЕ	Бюджетно и финансово управление				Ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на съвместните предприятия				Други въпроси							
	Изпълнение на бюджета	Препоставяне на отчетите	Локални за представяне на приложението	Многостранно рамково споразумение	Системи за вътрешен контрол и системи за счетоводна отчетност	Обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и безвъзмездна финансова помощ	Изпълнение на стратегията за успешен опит	Функции по вътрешен опит и Служба за вътрешен опит на Комисията	Правна рамка	Мониторинг и покриване на резултатите от научните изследвания	Права върху интелектуалната собственост и индустриална политика	Конфликт на интереси	Втора междинна оценка на Комисията	Закръглено пазане на вноските на членовете	Участие на ЕС във фазата на изграждане на „ITER“	Годишни отчети за дейността и други
1 ARTEMIS	x		x				x ⁽¹⁾	x	x		x	x				
2 „ЧИСТО НЕБЕ“	x				x			x	x		x	x				
3 ENIAC	x		x				x ⁽¹⁾	x	x		x	x				
4 „ITER“ И РАЗВИТИЕ НА ТЕРМОЯДРЕНАТА ЕНЕРГИЯ	x	x			x	x		x		x	x		x	x ⁽¹⁾	x	
5 ГОРИВНИ КЛЕТКИ И ВО-ДРОД	x		x					x	x		x	x				
6 ИНИЦИАТИВА ЗА ИНОВАТИВНИ ЛЕКАРСТВА	x		x				x ⁽¹⁾	x	x		x	x				
7 SESAR	x			x				x	x		x	x				
Междинен сбор	7	1	4	1	2	1	3	6	7	6	1	7	6	1	1	1
Общо	13				6			36								

⁽¹⁾ Тези коментари са изложени в раздела от доклада, представящ становището на Сметната палата.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместното предприятие ARTEMIS за финансовата 2013 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2014/C 452/02)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Стр.
Въведение	1 - 5	9
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	6	9
Декларация за достоверност	7 - 18	9
Становище относно надеждността на отчетите	12	10
Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	13 - 16	11
Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	17	11
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	19 - 22	11
Изпълнение на бюджета	19 - 21	11
Покани за представяне на предложения	22	12
Други въпроси	23 - 33	12
Правна рамка	23	12
Функция за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията	24 - 27	12
Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания	28	12
Конфликти на интереси	29 - 30	13
Втората междинна оценка на Комисията	31 - 32	13
Проследяване на изпълнението във връзка с коментари от предходни години	33	13

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съвместното предприятие ARTEMIS със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г.⁽¹⁾ за период от 10 години и започва своята самостоятелна дейност от 2009 г.
2. Основната цел на Съвместното предприятие е да определя и изпълнява „научноизследователска програма“ за разработване на ключови технологии за вградени компютърни системи в различни области на приложение с цел да се повиши европейската конкурентоспособност и устойчивост, както и да се даде възможност за появата на нови пазари и обществени приложения⁽²⁾.
3. Учредители на Съвместното предприятие ARTEMIS са Европейският съюз, представляван от Комисията, някои държави членки на ЕС (Белгия, Дания, Германия, Естония, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Унгария, Нидерландия, Австрия, Португалия, Румъния, Словения, Финландия, Швеция, Обединеното кралство) и ARTEMIS-IA — сдружение, което представлява дружества и други научноизследователски и развойни организации, активни в областта на вградените компютърни системи в Европа. През 2009 г. Чешката република, Кипър, Латвия и Норвегия също стават членове на Съвместното предприятие, а Полша ги последва през 2012 г.
4. Максималното финансово участие на ЕС в Съвместното предприятие за покриване на текущи разходи и научноизследователски и дейности е 420 млн. евро, платими от бюджета на Седма рамкова програма за научни изследвания⁽³⁾. Освен това максималният размер на участието на ARTEMIS-IA е 30 млн. евро за текущи разходи. Държавите членки на ARTEMIS участват с апортни вноски за покриване на текущите разходи (като създават условия за изпълнението на проектите) и финансови вноски, чиито общ размер възлиза най-малко на 1,8 пъти финансовата вноска на ЕС. Апортни вноски се правят също и от участващите в проектите научноизследователски организации.
5. Съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC⁽⁴⁾ бяха слети, за да бъде създадена съвместна технологична инициатива „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“ (СТИ ECSEL)⁽⁵⁾. В допълнение към комбинирането на инициативата за вградени компютърни системи на ARTEMIS и инициативата на ENIAC за наноелектроника, СТИ ECSEL ще включва също така изследвания и иновации, свързани с интелигентни системи. СТИ ECSEL стартира дейността си през юни 2014 г. и ще работи за период от 10 години. Въпреки това този доклад е изготвен на принципа на действащо предприятие.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

6. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на нивото на Съвместно предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

7. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- a) годишните отчети на Съвместното предприятие ARTEMIS, които се състоят от финансови отчети⁽⁶⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽⁷⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 година, и
- b) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 74/2008 на Съвета от 20 декември 2007 година за създаване на съвместно предприятие ARTEMIS за изпълнение на съвместната технологична инициатива за вградени компютърни системи (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 52).

⁽²⁾ В *приложението* към доклада са обобщени правомощията и дейностите на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽³⁾ Седма рамкова програма, която е приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1), обхваща едновременно всички инициативи на ЕС в областта на научните изследвания и играе ключова роля за постигане на целите за укрепване на растежа, конкурентоспособността и заетостта. Програмата е също така основен стълб на Европейското изследователско пространство.

⁽⁴⁾ Съвместното предприятие ENIAC е създадено с Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 21). Неговата цел е да определя и изпълнява „научноизследователска програма“ за разработване на ключови умения в областта на наноелектрониката.

⁽⁵⁾ Съвместното предприятие ECSEL е създадено с Регламент (ЕС) № 561/2014 на Съвета (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 152).

⁽⁶⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁷⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета, обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

Отговорност на ръководството

8. Съгласно членове 33 и 43 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията ⁽⁸⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

- а) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Съвместното предприятие включват разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията ⁽⁹⁾ и изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съпътстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.
- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на одитора

9. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁰⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Сметната палата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

10. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

11. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изготвяне на нейната декларация за достоверност.

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместно предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

⁽⁸⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72

⁽⁹⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

⁽¹⁰⁾ Член 185, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1).

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

13. Стратегията за последващ одит на Съвместното предприятие⁽¹¹⁾ е приета на 25 ноември 2010 г. с решение на Управителния съвет и е изменена на 20 февруари 2013 г. Тя представлява ключов инструмент⁽¹²⁾ за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Извършените през 2013 г. плащания във връзка със сертификатите за приемане на разходите, предоставени от националните финансиращи органи на държавите членки, са в размер на 11,7 млн. евро, които представляват 57 % от общия размер на оперативните плащания.

14. Въпреки че одитът на декларациите за разходи по проекти е бил делегиран на националните финансиращи органи (НФО), подписаното с тях административно споразумение не включва практически механизми, за последващи одити.

15. Съвместното предприятие ARTEMIS е получило одитни доклади от националните финансиращи органи за около 46 % от разходите по приключени проекти. Съвместното предприятие обаче не е извършило оценка на качеството на тези одити. Освен това до края на март 2014 г. Съвместното предприятие не беше получило информация относно одитните стратегии на седем от 23 национални финансиращи органи. Ето защо Съвместното предприятие не е в състояние да оцени дали последващите одити предоставят достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции⁽¹³⁾.

16. Наличната информация относно изпълнението на стратегията за последващ одит на Съвместното предприятие не е достатъчна, за да може Сметната палата да достигне до заключение дали този ключов контрол действа ефективно.

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

17. Сметната палата счита, че с изключение на възможното отражение на описаните в точки 13 — 16 въпроси, операциите, свързани с годишните отчети за годината, приключила на 31 декември 2013 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

18. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета

19. Първоначалният бюджет на Съвместното предприятие за 2013 г. включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 68,9 млн. евро. В края на годината Управителният съвет е приел коригиращ бюджет, с който кредитите за поемане на задължения се увеличават на 32,6 млн. евро. Докато степента на усвояване на оперативните бюджетни кредити за поемане на задължения е 99,4 % (след намалението), за бюджетните кредити за плащания тя е само 69 %.

20. Според ръководителя на програмата прогнозите за изпълнението на бюджета в края на 2013 г. и действителните плащания по различните покани за представяне на предложения са както следва (в проценти):

	Покани за представяне на предложения по години:					
	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Прогнози на Съвместното предприятие за изпълнението на бюджета в края на 2013 г.	100 %	100 %	82,5 %	49,6 %	14,6 %	Няма

⁽¹¹⁾ В общото споразумение за финансиране между Европейската комисия и Съвместното предприятие се посочва, че компетентният орган на Съвместното предприятие одобрява стратегия за последващ одит с цел предоставяне на достатъчна увереност по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Тази стратегия се основава на проверка на процедурите и на извадка от операциите по отношение на всички бенефициенти или на извадка от тях, и по-специално, отразява в достатъчна степен съществуващите рискове.

⁽¹²⁾ Член 12 от Регламент (ЕО) № 74/2008 гласи, че „Съвместното предприятие ARTEMIS гарантира, че финансовите интереси на неговите членове са защитени по подходящ начин, като осъществява или възлага на други осъществяването на подходящ вътрешен и външен контрол“ и че предприятието ARTEMIS „извършва проверки на място и финансови одити на получателите на публично финансиране от съвместното предприятие ARTEMIS. Тези проверки и одити се извършват или пряко от съвместното предприятие ARTEMIS, или от държавите членки на ARTEMIS от негово име. Държавите членки на ARTEMIS могат да извършват всякакви други проверки и одити на получателите на средства от тяхното национално финансиране, каквито те считат за необходими, като съобщават резултатите от тях на съвместното предприятие ARTEMIS.“

⁽¹³⁾ Съгласно стратегията за последващ одит, приета от Управителния съвет на ARTEMIS, Съвместното предприятие следва да извършва поне веднъж годишно оценка дали информацията, получена от държавите — членки на ARTEMIS, предоставя достатъчно увереност относно редовността и законосъобразността на извършените операции.

	Покани за представяне на предложения по години:					
	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Действителни плащания в края на 2013 г.	79 %	63 %	49 %	34 %	10 %	Няма

21. Ниската степен на изпълнение на бюджета се дължи главно на дългата и сложна процедура за финансово приключване на проектите.

Покани за представяне на предложения

22. В регламента на Съвета за създаване на Съвместното предприятие се предвижда максималният размер на общия бюджет за покриване на оперативните разходи да бъде 410 млн. евро. Понастоящем стойността на бюджетните кредити, заделени за покани за представяне на предложения възлизат на размер на 201 млн. евро или 49 % от общия бюджет.

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Правна рамка

23. Новият Финансов регламент, приложим за общия бюджет на ЕС⁽¹⁴⁾, е приет на 25 октомври 2012 г. и влиза в сила от 1 януари 2013 г.⁽¹⁵⁾ Примерният финансов регламент за публично-частни партньори, посочен в член 209 от новия Финансов регламент, обаче, влиза в сила едва на 8 февруари 2014 г.⁽¹⁶⁾ Поради обединяването в Съвместно предприятие СТИ ECSEL, финансовите правила на Съвместното предприятие ARTEMIS не са изменени, за да отразят тези промени.

Функция за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

24. Съгласно член 6, параграф 2 от регламента на Съвета за създаване на Съвместното предприятие, то следва да разполага със собствен капацитет за вътрешен одит. До края на 2013 г. обаче такава структура не е създадена.

25. Уставът на Службата за вътрешен одит на Комисията (IAS) е приет от Управителния съвет на 25 ноември 2010 г. Финансовите правила на Съвместното предприятие обаче не са изменени с оглед включването на разпоредбата от рамковия регламент относно правомощията на вътрешния одитор на Комисията.

26. През 2013 г. Службата за вътрешен одит е одитирала системата за вътрешен контрол на ARTEMIS по отношение на управлението на дейността на експерти. Одитът е достигнал до заключението, че настоящата система за вътрешен контрол осигурява достатъчно увереност по отношение на постигането на бизнес целите, определени от ARTEMIS за управлението на дейността на експерти. Отправени са също така няколко основни препоръки по отношение на приемането на подробна политика на конфиденциалност, деликатното естество на позицията на ръководител на програмата, както и правилата за разпределяне на работното натоварване за дистанционните оценители.

27. За Съвместното предприятие ГКВ, както и за съвместните предприятия ARTEMIS, „Чисто небе“, Epiac и ИИП Службата за вътрешен одит на Комисията (IAS) е извършила оценка на риска, свързан с информационните технологии, по отношение на общата ИТ инфраструктура, която съвместните предприятия споделят⁽¹⁷⁾.

Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания

28. С решението за създаване на Седма рамкова програма (7РП)⁽¹⁸⁾ се установява система за мониторинг и докладване, която обхваща защитата, разпространението и трансфера на резултати от научни изследвания. Съвместното предприятие е разработило процедури за извършване на мониторинг на защитата и разпространението на тези резултати в различни етапи от изпълнението на проектите, но този мониторинг изисква допълнително разработване, за да може да изпълни изцяло разпоредбите на Решението⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ Чл. 214 от Регламент № 966/2012 с посочените изключения.

⁽¹⁶⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 110/2014 на Комисията от 30 септември 2013 година относно модел на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, посочени в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 38, 7.2.2014 г., стр. 2).

⁽¹⁷⁾ Окончателният доклад от 22 ноември 2013 г. отбелязва нуждата от въвеждане на официални правила за ИТ сигурност и от включване на подробни процедури/контроли в бъдещите договори с доставчици на ИТ услуги.

⁽¹⁸⁾ Съгласно член 7 от Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.), Комисията е задължена да извършва постоянен и систематичен мониторинг на изпълнението на Седмата рамкова програма и на нейните специфични програми и редовно да изготвя доклади, както и да разпространява резултатите от мониторинга.

⁽¹⁹⁾ Вж. констатацията във връзка с интегрирането на резултатите, постигнати от изследователски проекти, в системата на Комисията за комуникация и разпространяване на информация, включена в Годишния доклад за напредъка за 2012 г. от Комисията до Европейския парламент и Съвета относно дейностите на Съвместните предприятия по съвместната технологична инициатива (SWD (2013) 539 окончателен).

Конфликти на интереси

29. Съвместното предприятие не разполага с подробна писмена процедура за справяне със случаи на конфликти на интереси.

30. Съществува необходимост от ясно дефиниране какво следва да се счита за конфликт на интереси, от база данни, която редовно да се актуализира, за да включва цялата информация, свързана с конфликтите на интереси, от процедура за тяхното управление, както и от механизъм за справяне с нарушения на политиката.

Втората междинна оценка на Комисията ⁽²⁰⁾

31. Втората междинна оценка на Комисията е извършена в периода септември 2012 г. — февруари 2013 г. и анализира Съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC по отношение на актуалността, ефективността, ефикасността и качеството на изследванията.

32. Докладът е публикуван през май 2013 г. и съдържа няколко препоръки към Съвместното предприятие ARTEMIS, по-специално по отношение на ефикасността на проверките на проекти, мерките, които следва да се предприемат, за да бъде подобро съответствието на портфейла от проекти на стратегическите цели на ЕС, и подходящите показатели за измерване на отражението и успеха на проектите на ARTEMIS.

Проследяване на изпълнението във връзка с констатации и оценки от предходни години

33. Планът за възстановяване при бедствия на Съвместните предприятия за общата ИТ инфраструктура все още не е одобрен. Междувременно Съвместното предприятие ARTEMIS е приело мерки на своето собствено ниво, за да може да се справя със спешни ситуации.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

⁽²⁰⁾ Втора междинна оценка на Съвместните технологични инициативи на ARTEMIS и ENIAC от май 2013 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

СЪВМЕСТНО предприятие ARTEMIS (Брюксел)

Правомоцния и дейности

Правомоцния на Европейския съюз, произтичащи от Договора (членове 187 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз)	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи (СТИ), които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 74/2008 на Съвета от 20 декември 2007 година за създаване на съвместно предприятие ARTEMIS за изпълнение на съвместна технологична инициатива.
Правомоцния на Съвместното предприятие (Регламент (ЕО) № 74/2008 на Съвета)	Цели — Съвместното предприятие ARTEMIS допринася за изпълнението на Седмата рамкова програма, като определя и изпълнява значителна част от стратегическата научноизследователска програма на ARTEMIS за разработване на ключови технологии за вградени компютърни системи; създава устойчиво публично-частно партньорство, повишава и стимулира частните и публичните инвестиции в сектора на вградените системи в Европа. — Съвместното предприятие се стреми да постигне ефективна координация и единодействие на ресурси и финансиране от рамковата програма, промишления сектор, националните програми за научноизследователска и развойна дейност и междуправителствените схеми за научноизследователска и развойна дейност, като по този начин спомага за укрепване на бъдещия растеж, конкурентоспособност и устойчиво развитие на Европа. — Съвместното предприятие се стреми да насърчи сътрудничеството между всички заинтересовани страни —промишленият сектор, включително малките и средните предприятия (МСП), националните или регионалните органи, академичните и научноизследователските центрове — чрез обединяване и насочване на научноизследователските усилия. — Съвместното предприятие определя общоприета научноизследователска програма, като стриктно следва препоръките на стратегическата научноизследователска програма, разработена от технологичната платформа ARTEMIS. Тази научноизследователска програма следва да определи и редовно да преразглежда научноизследователските приоритети за разработване и внедряване на ключови технологии за вградени компютърни системи в различните области на приложение с цел да се повиши европейската конкурентоспособност и да се позволи появата на нови пазари и обществени приложения. — Съвместното предприятие подкрепя научноизследователски и развойни дейности чрез годишно публикувани открити покани за предложения на състезателна основа, с цел да концентрира на едно място най-добрите европейски идеи и възможности за научни изследвания в областта на вградените компютърни системи. Предложенията, изпратени на Съвместно предприятие ARTEMIS в рамките на поканите за представяне на предложения са предмет на техническа оценка и подбор, извършени с помощта на независими експерти. Този процес гарантира, че разпределянето на публичните средства на Съвместното предприятие ARTEMIS се осъществява съгласно принципите на равнопоставеност, стремеж към висока научна стойност и конкуренция.
Управление	Управителният съвет е ръководният орган на Съвместното предприятие. Изпълнителният орган е ръководен от Изпълнителен директор, докато промишленият сектор (който включва малките и средните предприятия, както и академичните и научноизследователските институти) е представен от Индуриална асоциация ARTEMIS. Индуриална асоциация ARTEMIS определя председателя на Управителния съвет и членовете на Комитета за научни изследвания и промишленост, който отговаря за работната програма по отношение на техническите въпроси. Публичният сектор (държавите членки, участващи в ARTEMIS и Европейската комисия) е представен отделно в Управителния съвет и в Съвета на публичните органи, който отговаря за финансовите въпроси.

Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г.	Бюджет 30 343 708 евро за поети задължения. 30 000 000 евро за плащания (оперативни). Брой на служителите към 31 декември 2013 г. 15 бройки, предвидени в шатното разписание (8 срочно и 7 договорно наети служители), от които са заети 13 бройки, изпълняващи следните функции: оперативни (8); административни (5); смесени (0).
Продукти и услуги, предоставени през 2013 г.	Вж. годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие за 2013 г на следния адрес: http://www.artemis-ju.eu/reference_documents

Източник: информация, предоставена от Съвместно предприятие ARTEMIS.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

14-15-16. Artemis подава съвместен план за действие с ENIAC, за да смекчи това квалифицирано становище:

1. Посещение на НФО: извършени са посещения в Германия, Белгия и Франция, последвани от допълнителна документация; докладите за оценка са в процес на подготовка. До момента резултатите са следните:

- Германия (15,9 % от безвъзмездните средства от Общността в ARTEMIS): добре документирана система, с ясно разграничение на отговорностите и различни нива на контрол. Германия получава увереност чрез прилагането на процедура за задълбочена последваща проверка в края на непряка дейност. Според нашата предварителна оценка процедурата за задълбочена последваща проверка отговаря на международните стандарти. През 2013 г. процедурата е била приложена към извадка от 120 от общо 424 операции (28,3 %), което води до процент на грешки, по-малко от 1 %. Текущи дейности: няколко аспекта от процедурата са в процес на изясняване преди окончателното заключение относно оценката; вземе участие в дискусия за обмен на информация за извадката, вследствие на което резултатите ще бъдат консолидирани с подобни резултати от други страни. Този процес ще завърши преди края на 2014 г.
- Белгия (3,25 % от безвъзмездните средства от Общността в ARTEMIS): добре документирана процедура, с ясно разграничение на отговорностите и различни нива на контрол. Белгия получава увереност чрез прилагането на процедура за задълбочена проверка в края на непряка дейност. Според нашата оценка процедурата генерира ниво на увереност, което отговаря на одитите, извършени в съответствие с възприетите международни стандарти. Преди да извърши финалните плащания, Белгия подлага всички проекти на ARTEMIS и ENIAC (100 %) на задълбочена предварителна проверка. Белгия извършва последващ одит само по отношение на процедури, за да подобри системата. Следователно, системата за получаване на увереност не дава процент на остатъчни грешки (или може да се счита, че процентът на грешка е нула).
- Франция (9,93 % от безвъзмездните средства от Общността в ARTEMIS): системата разчита на 100 % проверки на всички действия, започнали преди 2011 г., когато Франция въведе система с ефективно използване на ресурсите с ясно разграничение на отговорностите и няколко нива на контрол въз основа на статистически последващи одити. Според нашата предварителна оценка процедурата за задълбочена последваща проверка отговаря на международните стандарти. Франция ще получава увереност чрез прилагането на процедура за последващ одит, прилагана в края на непряка дейност. Първите действия по новата система ще приключат през 2015 г., поради това Франция още не може да предостави статистическа информация.

Допълнителен обмен е планиран с Нидерландия (13,86 % от безвъзмездните средства от Общността в ARTEMIS) и Австрия (8,11 % от безвъзмездните средства от Общността в ARTEMIS).

2. Одитираното предприятие покани одитните органи в държавите членки на ARTEMIS/ENIAC, одиторите на Европейската комисия и Европейската сметна палата на семинар, който ще се проведе на 1 октомври 2014 г., за да представят системите си за получаване на увереност и да обменят най-добри практики, в опит да се стимулира сближаването и да се определят процедури, съвместими с националните системи.

29-30. Благодарим на Палатата, че повдигна този въпрос. Той ще бъде разгледан в рамките на процедурите на съвместното предприятие ECSEL.

ДОКЛАД
относно годишните отчети на Съвместното предприятие „Чисто небе“ за финансовата 2013 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие
(2014/C 452/03)

СЪДЪРЖАНИЕ

	<i>Точки</i>	<i>Страница</i>
Въведение	1 - 4	18
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	5	18
Декларация за достоверност	6 - 13	18
Становище относно надеждността на отчетите	11	19
Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	12	19
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	14 - 16	19
Изпълнение на бюджета	14 - 16	19
Коментари относно ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на Съвместното предприятие	17 - 20	20
Други въпроси	21 - 32	20
Правна рамка	21	20
Функция по вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията	22 - 26	21
Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания	27	21
Конфликт на интереси	28 - 29	21
Втора междинна оценка на Комисията	30 - 31	21
Проследяване на изпълнението във връзка с констатации и оценки от предходни години	32	22

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съвместно предприятие „Чисто небе“ със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г.⁽¹⁾ за период от 10 години и започва своята самостоятелна дейност на 16 ноември 2009 г.
2. Целта на Съвместното предприятие „Чисто небе“ е ускоряване на развитието, одобряването и демонстрирането на екологично чисти технологии за въздушен транспорт в ЕС за възможно най-ранното им внедряване⁽²⁾. Изследователските дейности, координирани от Съвместното предприятие, са разделени на шест технологични области или „Интегрирани технологични демонстрационни системи“ (ИТДС).
3. Членовете — учредители на Съвместното предприятие, са Европейският съюз, представляван от Комисията, партньори от сектора в качеството им на ръководители на ИТДС, както и асоциираните членове на отделните ИТДС.
4. Максималната вноска на ЕС в Съвместното предприятие „Чисто небе“ за текущи разходи и научноизследователски дейности е в размер на 800 млн. евро, платима от бюджета на Седмата рамкова програма⁽³⁾. Останалите членове на Съвместното предприятие внасят средства, равни най-малко на вноската на ЕС, включително апортните вноски.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

5. Одитният подход на Палатата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на ниво Съвместно предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

Декларация за достоверност

6. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- a) годишните отчети на Съвместно предприятие „Чисто небе“, които се състоят от финансови отчети⁽⁴⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽⁵⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г.; и
- b) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

Отговорност на ръководството

7. Съгласно членове 33 и 43 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002⁽⁶⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции:

- a) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Съвместното предприятие включват разработване, въвеждане и поддръжане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията⁽⁷⁾ и изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съпътстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие „Чисто небе“ (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 1).

⁽²⁾ В приложението към доклада са обобщени правомощията, дейностите и наличните ресурси на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽³⁾ Седмата рамкова програма, която е приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1), обхваща едновременно всички инициативи на ЕС в областта на научните изследвания и играе ключова роля за постигане на целите за растеж, конкурентоспособност и заетост. Програмата е също така основен стълб на Европейското изследователско пространство.

⁽⁴⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи и описание на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁵⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета и обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

⁽⁶⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72.

⁽⁷⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на одитора

8. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁸⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Палатата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

9. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

10. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изготвяне на нейната декларация за достоверност.

Становище относно надеждността на отчетите

11. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместно предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и правилата, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

12. Сметната палата счита, че операциите, свързани с годишните отчети за годината, приключила на 31 декември 2013 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

13. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразеното от Сметната палата становище.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета

14. Окончателният коригиращ бюджет за 2013 г. включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 250,4 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 158,2 млн. евро ⁽⁹⁾. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения е 90,6 %, докато за бюджетните кредити за плащания тя е само 87,7 %. По-ниското ниво на усвояване на бюджетните кредити, въпреки че е по-добро, отколкото през 2012 г. (75 %), отразява продължаващите закъснения при изпълнението на бюджета. Те са резултат предимно от закъснения при изпълнението на дейностите, както и на времето, което изминава от публикуването на поканата за предложения до подписването на споразумението за отпускане на безвъзмездна помощ ⁽¹⁰⁾.

⁽⁸⁾ Член 185, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1).

⁽⁹⁾ Одиторите отбелязаха, че фигурата в дял IV от първоначално приетия бюджет за 2013 г. и в Коригиращ бюджет № 1 за 2013 г. е грешна и в двата документа и че нейната стойност е коригирана в Коригиращ бюджет № 2 за 2013 г., който е приет на 10 ноември 2013 г. Това няма никакво отражение върху изпълнението на бюджета.

⁽¹⁰⁾ Поканата за представяне на предложения от 2013 г. SP1-JTI-CS-2013-01 е обявена на 17 януари 2013 г. Процедурата на оценяване приключва на 17 май 2013 г. Към декември 2013 г. са подписани само 36 % от споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства (14 от 38), като средното време за подписване е девет месеца от момента на публикуване на обявата и пет месеца от края на преговорите.

15. Максималната вноска на Европейския съюз в Съвместното предприятие „Чисто небе“ за текущи разходи и научноизследователски дейности е в размер на 800 млн. евро. В съответствие с Регламента на Съвета за създаване на Съвместното предприятие⁽¹¹⁾ останалите членове на Съвместното предприятие следва да правят вноски на стойност минимум 600 млн. евро, включително техните вноски за покриване на текущи разходи⁽¹²⁾.

16. По време на одита (април 2014 г.) заделената вноска на ЕС възлиза на 713 млн. евро, докато средствата от останалите членове възлизат на 409 млн. евро⁽¹³⁾.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО КЛЮЧОВИ КОНТРОЛИ НА СИСТЕМИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

17. През 2013 г. Съвместното предприятие е подобрило допълнително своите управленски, административни, финансови и счетоводни процедури. „Инструментът за управление на отпускането на безвъзмездна финансова помощ⁽¹⁴⁾“ (GMT) е завършен, като са въведени корекциите на заявленията за разходи. Изчерпателна информация, свързана с последващите одити, все още предстои да бъде интегрирана в системата.

18. В допълнение към това счетоводителят тества функционирането на GMT и установява няколко слабости, по-специално по отношение на функцията, използвана за въвеждане на коментари от финансовите и проверяващите служители. Тази функция е ключова по отношение на процедурата на валидиране и Съвместното предприятие има нужда да проследи тази слабост.

19. По отношение на предварителния контрол на дейностите, извършвани от членовете на съвместното предприятие, в един случай (противно на разпоредбите на финансовите правила на Съвместното предприятие и на неговия процедурен наръчник) един и същ член на персонала изпълнява процедурата за валидиране на поетите задължения като проверяващ служител и като оторизиращ служител. Налице е едно плащане, при което проверяващият служител е също така и оторизиращ служител. В друг случай докладът за техническа оценка (важна част от процедурата за оперативна проверка) не е на разположение в инструмента GMT.

20. Отбелязани са следните слабости във връзка с предварителния контрол на декларациите за разходи, подадени от партньорите на „Чисто небе“:

- контролните списъци, използвани за предварителен контрол на заявленията за възстановяване на разходите, невинаги са изчерпателни;
- в един случай задачите за финансова и оперативна проверка и оторизация са изпълнени от един и същ служител, което противоречи на разпоредбите от наръчника за финансови процедури, както и на принципа за разделение на задълженията; в три други случая задачите на финансовия и оторизиращия служител се изпълняват от едно и също лице;
- в друг случай споразумението с партньора за отпускане на безвъзмездна помощ е подписано пет месеца след стартиране на дейностите при липсата на необходимата декларация, която оправдава необходимостта от стартиране на дейностите преди подписване на споразумението за отпускане на безвъзмездна помощ;
- партньорите на Съвместното предприятие често закъсняват с подаването на декларации за разходи. Към 31 декември 2013 г. най-малко 56 от общо 163 декларации за разходи не са подадени навреме в Съвместното предприятие. В 15 случая забавянето е надвишило една година.

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Правна рамка

21. Новият Финансов регламент, приложим за общия бюджет на ЕС, е приет на 25 октомври 2012 г. и влиза в сила от 1 януари 2013 г.⁽¹⁵⁾ Въпреки това примерният финансов регламент за публично-частните органи партньори, посочен в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, влиза в сила едва на 8 февруари 2014 г.⁽¹⁶⁾ Финансовите правила на Съвместното предприятие са изменени на 3 юли 2014 г., за да отразят тези промени.

⁽¹¹⁾ Член 5, параграф 1 и член 4 от Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета.

⁽¹²⁾ Член 12, параграф 3 от приложение I към Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета. „Текущите разходи на съвместното предприятие „Чисто небе“ се поделят поравно между, от една страна, Общността, която внася сума, покриваща 50 % от общите разходи, и от друга страна — от останалите членове, които внасят останалите 50 % като парична вноска. Текущите разходи на съвместното предприятие „Чисто небе“ не надвишават 3 % от общата парична вноска и от апортните вноски на членовете и партньорите, посочени в член 13.“

⁽¹³⁾ Включително вноските на членовете, които са били валидирани или са били получени, но все още не са били валидирани, както и паричната вноска в размер на 10 млн. евро за покриване на текущите разходи.

⁽¹⁴⁾ Инструментът GMT е специфично приложение за управление на финансова информация относно изпълнението на споразуменията с членовете на Съвместното предприятие за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, които представляват 75 % от оперативния бюджет.

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 110/2014 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно модел на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, посочени в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 38, 7.2.2014 г., стр. 2).

Функция по вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

22. През 2013 г. вътрешният одитор стартира одит в сътрудничество с външна одиторска фирма на бизнес процесите на Съвместното предприятие, свързани с „Координиране и мониторинг на дейностите на ИТДС“ и „Управление на дейностите на партньорите.“ По време на одита на Сметната палата окончателният одитен доклад все още не е на разположение.
23. На 28 март 2013 г. Съвместното предприятие приема план за действие в отговор на констатациите и оценките, направени от Службата за вътрешен одит на Комисията по отношение на управлението на помощите и ежегодното планиране⁽¹⁷⁾. По време на одита изпълнението на тези действия все още не е напълно приключило.
24. На 14 март 2014 г. Службата за вътрешен одит на Комисията представи резултатите от одита във връзка с адекватността и ефективността на системата за вътрешен контрол по отношение на управлението на безвъзмездната помощ и нейното финансово изпълнение. Заключението след одита е, че въведената система за вътрешен контрол дава достатъчна увереност по отношение на постигането на бизнес целите, определени от Съвместното предприятие за управление на безвъзмездната помощ и за нейното финансово изпълнение, освен в случая с четири важни констатации и четири изключително важни констатации⁽¹⁸⁾.
25. В допълнение Службата за вътрешен одит проведе ИТ оценка на риска на общата ИТ инфраструктура⁽¹⁹⁾, която е споделена между Съвместното предприятие „Чисто небе“ и Съвместните предприятия FCH, IMI, ENIAC и Artemis.
26. Уставът на Службата за вътрешен одит на Комисията е приет от управителния съвет на 31 март 2011 г. Финансовите правила на Съвместното предприятие обаче все още не са изменени с оглед включването на разпоредбите от рамковия регламент⁽²⁰⁾ относно правомощията на вътрешния одитор на Комисията.

Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания

27. Решението относно Седмата рамкова програма (7 РП)⁽²¹⁾ създава система за мониторинг и докладване, която обхваща защитата, разпространението и трансфера на научни изследвания. Съвместното предприятие е разработило процедури, но мониторингът не съответства напълно на разпоредбите на решението, по-специално по отношение на разпространението на резултатите от изследването и тяхното интегриране в системата на Комисията⁽²²⁾.

Конфликт на интереси

28. На 13 декември 2013 г. Съвместното предприятие приема Кодекс за поведение за предотвратяване и намаляване на конфликта на интереси, приложим за частните членове на управителния съвет. Приемането на съответния Кодекс за поведение за предотвратяване и намаляване на конфликта на интереси, приложим за членовете на персонала на Съвместното предприятие и другите заинтересовани лица (в т.ч. експертите), все още не е приключило по време на одита.
29. Съвместното предприятие все още не е разработило база данни за вписване на конфликти на интереси, несъответствия, декларации и свързаните с това документи.

Втора междинна оценка на Комисията⁽²³⁾

30. Втората междинна оценка на Комисията е извършена в периода от началото на март до края на октомври 2013 г. Тя оценява Съвместното предприятие по отношение на ефективността, ефикасността и качеството на изследванията.

⁽¹⁷⁾ Основните констатации и оценки в доклада са свързани със закъсненията при изпълнението на програмата, с недостатъчното използване на бюджета и със затрудненията на Съвместното предприятие при оценяването на консумацията на ресурси (размерът на годишния бюджет е представен от членовете на ИТДС на Съвместното предприятие на нивото на работния пакет, докато Съвместното предприятие наблюдава изпълнението на дейностите на ниво крайни продукти).

⁽¹⁸⁾ Изключително важните констатации са свързани с подобренията, които следва да бъдат постигнати при формализирането на процедурата на валидиране на крайните резултати от проектите, както и подобренията, които е необходимо да бъдат направени във връзка с консолидираните насоки за предварително валидиране и контролните списъци за управлението на безвъзмездната помощ и нейното финансово изпълнение.

⁽¹⁹⁾ Окончателният доклад от 22 ноември 2013 г. отбелязва необходимостта от формализиране на политиката за сигурност в областта на информационните технологии и от включване на подробни процедури/контроли в бъдещите договори с доставчиците на ИТ услуги.

⁽²⁰⁾ Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията от 19 ноември 2002 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 185 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности.

⁽²¹⁾ Съгласно член 7 от Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) Комисията е задължена да извършва постоянен и систематичен мониторинг на изпълнението на Седмата рамкова програма и на нейните специфични програми и редовен доклад, както и да разпространява резултатите от мониторинга.

⁽²²⁾ Вж. констатацията във връзка с интегрирането на резултатите, постигнати от изследователски проекти относно системата на Комисията за информирани и разпространение, включена в Годишния доклад за напредъка за 2012 г. от Комисията до Европейския парламент и Съвета относно дейностите на съвместните предприятия по съвместната технологична инициатива (SWD(2013) 539 final).

⁽²³⁾ Втора междинна оценка на Съвместното предприятие „Чисто небе“ от октомври 2013 г.

31. Докладът съдържа няколко препоръки относно недостатъчния брой на техническите служители, които да изпълняват дейностите на предприятието, необходимостта от хармонизиране на докладите за напредъка на дейността и докладите за техническа оценка сред членовете на ИТДС на Съвместното предприятие, както и необходимостта от подобряване на процедурите за избор на подизпълнители. Съвместното предприятие следва също така по-добре да документира процеса на сключване на споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, за да постигне по-добро съответствие с нормативната рамка и по-добро изпълнение.

Проследяване на изпълнението във връзка с констатации и оценки от предходни години

32. Планът за непрекъснатост на работата на Съвместното предприятие е приет от изпълнителния директор на 29 ноември 2013 г. Той обхваща възстановяване на неправомерно извършени разходи, незабавни мерки, които следва да бъдат предприети, механизми за възстановяване на неправомерно извършени разходи и продължаване на действия. Очаква се той да бъде актуализиран до края на 2014 г.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместно предприятие „Чисто небе“ (Брюксел)

Правомощия и дейности

Правомощия на Европейския съюз, произтичащи от Договора (Членове 187 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз)	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи (СТИ), които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие „Чисто небе“ (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 1).
Правомощия на Съвместното предприятие (Регламент (ЕО) № 71/2008 на Съвета)	Цели — Съвместното предприятие „Чисто небе“ допринася за изпълнението на Седмата рамкова програма и по-специално на тематична област 7, Транспорт (включително авионавтика) на специфичната програма „Сътрудничество“; — ускоряване на развитието, одобряването и демонстрирането на екологично чисти технологии за въздушен транспорт в ЕС с цел възможно най-ранното им внедряване; — осигуряване на съгласувано прилагане на европейските научноизследователски усилия, които си поставят за цел екологични подобрения в областта на въздушния транспорт; — създаване на изцяло новаторска система на въздушен транспорт на базата на интеграцията между модерни технологии и широкомащабни демонстрационни системи с цел да се ограничи влиянието на въздушния транспорт върху околната среда чрез значително намаляване на шума и газовите емисии, и да се намали разходът на гориво от въздухоплавателните средства; — ускоряване на създаването на нови знания, иновации и предприемането на изследвания за доказване на съответните технологии и на напълно интегрираната система от системи, в подходяща операционна среда, което води до засилване на конкурентоспособността в промишления сектор.
Управление	Управителният съвет е ръководният орган на Съвместното предприятие. Изпълнителният екип се ръководи от изпълнителен директор. Секторът е представен в различни формирования, като например ръководни комитети на ИТДС и група на представителите на държавите.
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г.	Бюджет 306 043 097 евро Брой на служителите към 31 декември 2013 г. 24 бройки, предвидени в щатното разписание (18 срочно и 6 договорно наети служители), от които са заети 23 бройки, изпълняващи следните функции: оперативни (17) и смесени (6).
Продукти и услуги, предоставени през 2013 г.	Вж. годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие „Чисто небе“ за 2013 г на следния адрес: www.cleansky.eu

Източник: информация, предоставена от Съвместното предприятие „Чисто небе“.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

14. Съвместното предприятие подобри изпълнението на бюджета през 2013 г. Неразрешените закъснения, които отчасти се дължат на закъснения при подписването на споразуменията с партньори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ⁽¹⁾, също са свързани с пренасочването на някои от оперативните дейности в хода на работата по изследванията. Фактът, че някои цели не са постигнати навреме, може да се дължи на обичайните непредвидени разходи и спънки в изследователски дейности, за които са необходими повече време и усилия в рамките на ИТДС и които можеха да бъдат преодолени само след отчетния период за 2012 г. Това е част от трудностите, с които се среща Съвместното предприятие при подобна широкомащабна и сложна програма.

16. Вноската от Европейския съюз винаги ще бъде по-голяма от ресурсите, внесени от частните членове, тъй като последните вземат под внимание само валидираната⁽²⁾ парична вноска, а бюджетните кредити (от ЕС) обхващат някои многогодишни споразумения за отпускане на безвъзмездна помощ, които все още не са изпълнени. Може също да се отбележи, че Европейската комисия имаше задължението да отпусне пълната сума за програмата преди края на 2013 г., защото това беше последната година от Седмата рамкова програма. Съвместното предприятие не поема бюджетни задължения по отношение на частните членове, преди да договори техническата дейност, предвидена за предстоящия(те) период(и) чрез споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ. Подробностите за тази дейност през последните години на програмата ще бъдат финализирани едва през 2015 г., затова задълженията още не са поети и валидирани.

17. През април 2014 г. за инструмента за управление на отпускането на безвъзмездна финансова помощ (GMT) беше разработена специална функция за последващ одит. Тя ще бъде усъвършенствана допълнително, така че тази година в системата да могат да бъдат включени данни от последващия одит.

18. Вследствие на разработките, които бяха осъществени през първата половина на 2014 г., до края на годината ще бъде пусната в действие нова версия на GMT, с която ще бъдат отстранени много от отбелязаните слабости. По-конкретно това включва задълбочен преглед на функцията, чрез която служителите, отговорни за финансите и проектите, предоставят коментари в процеса на валидиране.

19. По отношение на предварителния контрол на валидираните поети бюджетни задължения, двете функции (на проверяващ и оторизиращ служител) бяха поставени по изключение под отговорността на началника на администрацията и финансите, който действаше като оторизиращ служител по време на годишния отпуск на изпълнителния директор. Тъй като екипът на „Чисто небе“ е малък, по време на годишния отпуск на много служители, в изключителни случаи, е възможно да настъпи сливане на функциите.

В това отношение и за да се гарантира доброто функциониране на системата за контрол, Съвместното предприятие обнови системата за архивиране в областта на финансите, като въведе нови служители, оправомощени да изпълняват функциите на проверяващо и оторизиращо лице, и понастоящем следи строго непрекъснатостта на дейностите по време на отсъствия. В същото време следва да се отбележи, че дори в такива случаи функциите за започване и проверка/оторизиране са разделени. Впоследствие по единствения случай, свързан с липсата на доклад за оценка, са взети мерки и докладът е на разположение в инструмента GMT.

20. Съвместното предприятие взема предвид отбелязаните слабости и ще се постарее още повече да наблюдава на последователността при прилагане на действащите правила и процедури. По отношение на закъсненията при подаването на декларации за разходи, предприятието следи процеса, като във всички случаи е изпратено напомняне, а където е необходимо, са взети последващи мерки, за да се изиска отчетност. През 2014 г. Съвместното предприятие ще се стреми още повече да подобри тази част от процеса.

21. Няма коментари.

22. Окончателният одитен доклад беше подписан на 26 март 2014 г. и представен на вниманието на председателя на управителния съвет на „Чисто небе“ и изпълнителния директор. С ръководството на Съвместното предприятие бяха договорени действия за смекчаване на двете изключително важни и четирите важни констатации. Изпълнението им ще се проследява от служителя по вътрешния одит в хода на 2014 г.

23. По отношение на четирите важни препоръки, отправени от Службата за вътрешен одит, Съвместното предприятие изпълнява тези действия според договорения график. Изпълнението продължава.

⁽¹⁾ Споразумения с партньори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ — за дейности с партньори се заделят поне 200 млн. евро чрез покани за предложения по програмата на „Чисто небе“; споразумения с членове за отпускане на безвъзмездна финансова помощ — за изследователски дейности, реализирани от членовете на „Чисто небе“, се заделят максимум 600 млн. евро.

⁽²⁾ Съвместното предприятие прилага система, която гарантира, че при всяко валидиране на парична вноска от ЕС свързаните 50 % апортни вноски се предоставят от индустрията.

24. Изпълнението на действията във връзка с двете изключително важни препоръки е почти приключило. За финансовите служители и за служителите, отговорни за проектите, са разработени документи с насоки относно заверката на декларациите за разходи по споразуменията с членовете за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, в контролните списъци са внесени допълнителни подобрения, а образецът на доклад за техническа оценка относно годишното отчитане на споразуменията с членовете за отпускане на безвъзмездна финансова помощ е разработен и предоставен на служителите, отговорни за проектите. Що се отнася до одобрението на крайните продукти от партньорите, в ръководството за управление на Съвместното предприятие „Чисто небе“ е въведено пояснение на ролята и задачите на ръководителите по отделни въпроси на изследователската дейност в подкрепа на финансовите служители на предприятието.

25. Съвместното предприятие „Чисто небе“ разработи план за действие, за да приложи препоръките на Службата за вътрешен одит от ИТ оценката на риска и ще изпълни тези действия до края на 2014 г.

26. Разпоредбите на действащия понастоящем рамков регламент относно правомощията на вътрешния одитор на Комисията се прилагат от Съвместното предприятие „Чисто небе“ от 2011 г. и вече са включени в наскоро одобрените финансови правила на Съвместното предприятие.

27. Съвместното предприятие взе предвид констатациите на Палатата и през 2014 г. актуализира съответно инструментите за мониторинг. Междувременно, от частните членове бяха поискани и получени консолидирани резултати в това отношение, включително плановете им за разпространение на резултатите от научните изследвания. Съвместното предприятие публикува резюмета на проектите за споразумения с партньори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ чрез системата CORDA на Комисията и тези резюмета вече са онлайн. В допълнение, четири от седемте резюмета на годишни доклади от споразумения с партньори за отпускане на безвъзмездна финансова помощ от 2013 г. вече са достъпни на уебсайта на Съвместното предприятие. Другите три ще бъдат публикувани до средата на септември 2014 г.

28. - 29. В началото на юли 2014 г. управителните съвети на всички съвместни предприятия приеха нови правила относно поверителността и конфликтите на интереси съобразно предложения от Европейската комисия модел. Съвместното предприятие ще създаде архив на конфликтите на интереси, несъответствията и другите свързани с това документи, в който ще се съхраняват декларациите на управителния съвет на „Чисто небе“, както и електронна база данни за проследяване на воденето му. Тази мярка ще бъде изпълнена до края на 2014 г.

Към момента на одита базата данни за персонала не съществуваше. Предвидено е да бъде попълнена до края на октомври 2014 г. Тя ще се актуализира, когато е необходимо, и чрез нея Съвместното предприятие ще разполага с цялата информация и данни при потенциални случаи на конфликт на интереси, за да вземе необходимите мерки.

30. - 31. За заседанието на управителния съвет през декември 2013 г. Съвместното предприятие подготви резюме на SWOT анализа (анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите), който беше извършен от оценителите, и на препоръките от него. Управителният съвет прие препоръките и възложи на предприятието да проследява изпълнението на засегнатите въпроси. Понастоящем ръководството на предприятието следва плана за действие. Повечето действия ще бъдат отразени в годишните прегледи, ръководството за управление, споразуменията с членовете за отпускане на безвъзмездна финансова помощ и процедурните правила на управителния съвет. Също така Съвместното предприятие ще извлече поуките от тази оценка с оглед на по-доброто управление на двете програми.

Що се отнася до персонала, както е отбелязано в годишните планове за изпълнение за 2012 и 2013 г. и в годишните отчети за дейността за 2012 и 2013 г., Съвместното предприятие продължава да не разполага с нужния персонал за изпълнение на всички предвидени задачи както от техническа, така и от финансова гледна точка. След приемането на новото щатно разписание през юли 2014 г. Съвместното предприятие ще може да наеме служители по 18 нови позиции — повечето от тях ще имат технически функции. По този начин предприятието ще подобри цялостното съответствие и изпълнение на бъдещите споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ.

ДОКЛАД
относно годишните отчети на Съвместното предприятие ENIAC за финансовата 2013 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие
(2014/C 452/04)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
Въведение	1 - 5	27
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	6	27
Декларация за достоверност	7 - 19	27
Становище относно надеждността на отчетите	12	28
Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	13 - 17	29
Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	18	29
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	20 - 21	29
Изпълнение на бюджета	20	29
Покани за представяне на предложения	21	29
Други въпроси	22 - 29	30
Правна рамка	22	30
Функция по вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията	23 - 24	30
Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания	25	30
Конфликт на интереси	26 - 27	30
Втора междинна оценка на Комисията	28 - 29	30

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Европейското съвместно предприятие, отговарящо за изпълнението на съвместната технологична инициатива за наноелектроника (Съвместно предприятие ENIAC) със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г.⁽¹⁾ за период от 10 години и работи автономно от 2010 г. насам.
2. Основната цел на Съвместното предприятие е да определя и изпълнява „научноизследователска програма“ за разработване на ключови умения в областта на наноелектрониката в различни сфери на приложение, с цел да се повиши европейската конкурентоспособност и устойчивост, както и да се даде възможност за появата на нови пазари и обществени приложения⁽²⁾.
3. Учредителите на Съвместното предприятие са Европейският съюз, представляван от Европейската комисия, някои държави членки на ЕС (Белгия, Германия, Естония, Ирландия, Гърция, Испания, Франция, Италия, Нидерландия, Полша, Португалия, Швеция и Обединеното кралство) и сдружението за дейности в областта на наноелектрониката в Европа (AENEAS). Членове на Съвместното предприятие ENIAC могат да станат и други държави членки и асоциирани държави, както и всяка друга държава или всяко друго юридическо лице, способно да направи съществена финансова вноска за постигането на целите на съвместното предприятие ENIAC.
4. Максималната вноска от ЕС в съвместното предприятие ENIAC за покриване на текущи разходи и научноизследователски дейности е 450 млн. евро, платими от бюджета на Седмата рамкова програма за научни изследвания⁽³⁾. Вноската на AENEAS следва да бъде с максимален размер 30 млн. евро и е предназначена за текущите разходи на Съвместното предприятие. Държавите — членки на ENIAC, участват с апортни вноски за покриване на текущите разходи (като създават условия за изпълнението на проектите) и финансови вноски, чийто общ размер възлиза най-малко на 1,8 пъти финансовата вноска на ЕС. Апортни вноски се правят и от участващите в проектите научноизследователски организации, като тези вноски трябва да са равни на или по-големи от размера на вноските общо на Комисията и на държавите членки.
5. Съвместните предприятия ENIAC и ARTEMIS⁽⁴⁾ бяха обединени, за да бъде създадена съвместна технологична инициатива „Електронни компоненти и системи за водещи позиции на Европа“ (СТИ „ECSEL“)⁽⁵⁾. Освен комбинирането на инициативата за наноелектроника на ENIAC с инициативата на ARTEMIS за вградени компютърни системи, СТИ „ECSEL“ ще включва също така изследвания и иновации, свързани с интелигентни системи. СТИ „ECSEL“ стартира дейността си през юни 2014 г. и ще се изпълнява за период от 10 години. Въпреки това този доклад е изготвен на принципа на действащото предприятие.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

6. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на ниво Съвместно предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

7. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- а) годишните отчети на Съвместното предприятие ENIAC, които се състоят от финансови отчети⁽⁶⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽⁷⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г.; и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие ENIAC (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 21).

⁽²⁾ В приложението към доклада са обобщени правомощията, дейностите и наличните ресурси на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽³⁾ Седмата рамкова програма, която е приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1), обхваща едновременно всички инициативи на ЕС в областта на научните изследвания и играе ключова роля за постигане на целите за растеж, конкурентоспособност и заетост. Програмата е също така основен стълб на Европейското изследователско пространство.

⁽⁴⁾ Съвместното предприятие ARTEMIS е създадено с Регламент (ЕО) № 74/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 52). Неговата цел е да определя и изпълнява „научноизследователска програма“ за разработване на ключови технологии за вградени компютърни системи.

⁽⁵⁾ Съвместното предприятие ECSEL е създадено с Регламент (ЕС) № 561/2014 на Съвета от 6 май 2014 г. (ОВ L 169, 7.6.2014 г., стр. 152).

⁽⁶⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, описание на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁷⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета и обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

Отговорност на ръководството

8. Съгласно членове 33 и 43 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията ⁽⁸⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции:

- а) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Съвместното предприятие включват: разработване, въвеждане и поддръжане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията ⁽⁹⁾ и изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съпътстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.
- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддръжане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на аудитора

9. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁰⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Палатата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

10. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на аудитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

11. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изготвяне на нейната декларация за достоверност.

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

⁽⁸⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72.

⁽⁹⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

⁽¹⁰⁾ Член 185, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1).

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

13. Стратегията на Съвместното предприятие за последващ одит⁽¹¹⁾ е приета на 18 ноември 2010 г. с решение на управителния съвет. Тя представлява ключов контрол⁽¹²⁾ за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Направените през 2013 г. плащания по получените от националните финансиращи органи на държавите членки сертификати за приемане на разходите, възлизат на 17 млн. евро, което представлява 50 % от 34,4 млн. евро оперативни плащания.

14. Административните споразумения, сключени между Съвместното предприятие и националните финансиращи органи на държавите членки, принципно предвиждат националните финансиращи органи да извършват одит от името на Съвместното предприятие. Стратегията на Съвместното предприятие за последващ одит разчита в голяма степен на националните финансиращи органи за извършване на одит на заявленията за разходи по проектите.

15. Извършените през 2013 г. от националните финансиращи органи одити обхващат 32 % от бенефициентите по Покана 1 от 2008 г., което представлява 61 % от одобрените разходи. Съвместното предприятие обаче не е извършило оценка на качеството на тези одити.

16. Съвместното предприятие е извършило ограничена проверка на декларациите за разходи⁽¹³⁾ и на това основание е заключило в своя годишен отчет за дейността, че процентът грешки в програмата е под 2 %. Тази ограничена проверка обаче не може да даде достатъчна увереност относно докладвания от Съвместното предприятие процент грешки.

17. Сметната палата не може да заключи дали ключовият контрол, какъвто е последващият одит, функционира ефективно.

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

18. Палатата счита, че с изключение на възможното отражение на описаните въпроси в основанието за изразяване на становище с резерви в точки 16 — 17, операциите, свързани с годишните отчети на Съвместното предприятие за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

19. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ**Изпълнение на бюджета**

20. Първоначалният оперативен бюджет за 2013 г. включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 115,6 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 59,7 млн. евро. В края на годината управителният съвет е приел коригиращ бюджет, с който е увеличил кредитите за задължения на 170 млн. евро⁽¹⁴⁾ и е намалил кредитите за плащания на 36,1 млн. евро. Нивото на изпълнение на оперативните кредити за задължения е 100 %, а за задълженията за плащане — 95 %.

Покани за представяне на предложения

21. Последните две покани за представяне на предложения са публикувани през 2013 г. и дават възможност на Съвместното предприятие да използва останалите 170 млн. евро.

⁽¹¹⁾ Съгласно стратегията за последващ одит Съвместното предприятие следва да намери достатъчно информация относно процедурите за последващ одит, прилагани в държавите членки на ENIAC, за да оцени доколко националните процедури могат да осигурят достатъчна увереност по отношение на редовността и законосъобразността на операциите, свързани с проектите на Съвместното предприятие ENIAC.

⁽¹²⁾ Член 12 от Регламент (ЕО) № 72/2008 гласи, че Съвместното предприятие „гарантира, че финансовите интереси на неговите членове са защитени по подходящ начин, като осъществява или възлага на други осъществяването на подходящ вътрешен и външен контрол“ и че предприятието „извършва проверки на място и финансови одити на получателите на публично финансиране от съвместното предприятие ENIAC. Тези проверки и одити се извършват или пряко от съвместното предприятие ENIAC, или от държавите — членки на ENIAC, от негово име.“

⁽¹³⁾ Ограничената проверка се е състояла в това да се изиска от националните финансиращи органи да потвърдят извадка от декларации за разходи.

⁽¹⁴⁾ Съвместното предприятие е спестило 4,4 млн. евро от оторизираната сума (10 млн. евро) за покриване на текущите разходи и ги е прехвърлило към оперативния бюджет.

ДРУГИ ВЪПРОСИ**Правна рамка**

22. Новият Финансов регламент, приложим за общия бюджет на ЕС⁽¹⁵⁾, е приет на 25 октомври 2012 г. и влиза в сила от 1 януари 2013 г.⁽¹⁶⁾ Моделът на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, споменат в член 209 от новия Финансов регламент, обаче не е бил влязъл в сила до 8 февруари 2014 г.⁽¹⁷⁾ Поради обединението в СТИ ECSEL, финансовите правила на Съвместното предприятие не са коригирани, за да отразят тези промени.

Функция по вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

23. През 2013 г. Службата за вътрешен одит на Комисията извърши одит на адекватността и ефективността на процеса на управление на безвъзмездната финансова помощ и достигна до заключението, че действащите процедури осигуряват достатъчно увереност. Двете основни препоръки, включени в доклада, които са свързани с организирането на документиран процес за подбор на експерти и контрол на правото на достъп, са били изпълнени от Съвместното предприятие.

24. Съвместното предприятие ENIAC, заедно със Съвместните предприятия „Чисто небе“, ARTEMIS, FCH и IMI, е подложено на оценка на ИТ риска по отношение на общите за съвместните предприятия ИТ инфраструктури, от Службата за вътрешен одит на Комисията⁽¹⁸⁾.

Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания

25. Седмата рамкова програма (7 РП) създава система за мониторинг и докладване, свързана със защитата, разпространението и трансфера на научни изследвания⁽¹⁹⁾. Съвместното предприятие е разработило процедури за извършване на мониторинг на защитата и разпространението на тези резултати в различни етапи от изпълнението на проектите, но този мониторинг изисква допълнително разработване, за да може да изпълни изцяло разпоредбите на Решението⁽²⁰⁾.

Конфликт на интереси

26. Съвместното предприятие е създадо всеобхватни мерки за предотвратяване на конфликт на интереси и ги е публикувало на своя уебсайт.

27. Следва да бъдат обмислени допълнителни подобрения като например създаване на база данни, която да включва цялата информация, свързана с конфликта на интереси.

Втората междинна оценка на Комисията⁽²¹⁾

28. Втората междинна оценка на Комисията е извършена в периода септември 2012 г. — февруари 2013 г. с цел оценяване на Съвместните предприятия ARTEMIS и ENIAC по отношение на актуалността/полезността, ефективността, ефикасността и качеството на изследванията.

29. Докладът е публикуван през май 2013 г. и съдържа няколко препоръки към Съвместното предприятие ENIAC, по-специално по отношение на ефикасността на проверките на проекти, мерките, които следва да се предприемат, за да се осигури по-голямо съответствие на портфейла от проекти със стратегическите цели на ЕС, и подходящите показатели за измерване на отражението и успеха на проектите на ENIAC.

⁽¹⁵⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁶⁾ Член 214 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 освен посочените изключения.

⁽¹⁷⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 110/2014 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно модел на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, посочени в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 38, 7.2.2014 г., стр. 2).

⁽¹⁸⁾ Окончателният доклад от 22 ноември 2013 г. отбелязва необходимостта от формализиране на политиката за сигурност в областта на информационните технологии и от включване на подробни процедури/контроли в бъдещите договори с доставчици на ИТ услуги.

⁽¹⁹⁾ Съгласно член 7 от Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) Комисията е задължена да извършва постоянен и систематичен мониторинг на изпълнението на Седмата рамкова програма и на нейните специфични програми и редовно да докладва и да разпространява резултатите от мониторинга.

⁽²⁰⁾ Вж. констатацията във връзка с интегрирането на резултатите, постигнати от изследователски проекти, в системата на Комисията за комуникация и разпространение на информация, включена в Годишния доклад за напредъка за 2012 г. от Комисията до Европейския парламент и Съвета относно дейностите на съвместните предприятия по съвместната технологична инициатива (SWD (2013) 539 final).

⁽²¹⁾ Втора междинна оценка на Съвместните технологични инициативи на ARTEMIS и ENIAC от май 2013 г.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместно предприятие ENIAC (Брюксел)

Правоомощия и дейности

Правоомощия на Европейския съюз, произтичащи от Договора (Членове 187 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз)	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи (СТИ), които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие ENIAC.
Правоомощия на Съвместното предприятие (Регламент (ЕО) № 72/2008 на Съвета)	Цели Съвместното предприятие ENIAC допринася за изпълнението на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) и на темата „Информационни и комуникационни технологии“ от тематичната програма „Сътрудничество“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности. По-специално то: — определя и изпълнява научноизследователска програма за разработване на ключови способности в областта на наноелектрониката в различни сфери на приложение, с цел да се повиши европейската конкурентоспособност и устойчивост, както и да се даде възможност за поява на нови пазари и обществени приложения; — подкрепя дейностите, необходими за изпълнението на научноизследователската програма (НИРД), предимно чрез предоставяне на финансиране на участници в избрани проекти след покани за предложения на състезателна основа; — насърчава публично-частното партньорство, насочено към мобилизиране и обединяване на общности, национални и частни усилия, към увеличаване на инвестициите за научноизследователска и развойна дейност в областта на наноелектрониката, както и към насърчаване на сътрудничеството между публичния и частния сектор; — осигурява ефективност и дълготрайност на СТИ за наноелектроника; — постига единодействие и координираност на европейските научноизследователски и развойни усилия в областта на наноелектрониката, включително постепенно интегриране в съвместното предприятие ENIAC на свързаните с тази област дейности, които към настоящия момент се изпълняват чрез междуправителствените схеми за научноизследователска и развойна дейност (EUREKA).
Управление	Управителният съвет е ръководният орган на Съвместното предприятие. Изпълнителният екип се ръководи от изпълнителен директор. Отрасълът е представен в Комитет за научни изследвания и промишленост, както и от сдружението AENEAS, което е и учредител. Съветът на публичните органи се състои от Комисията, представяща ЕС, държавите членки и асоциираните държави.
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г.	Бюджет 172 608 748,19 евро за поети задължения 36 609 726,23 евро за плащания Брой на служителите към 31 декември 2013 г. 15 бройки, предвидени в шатното разписание (7 срочно и 8 договорно наети служители), от които са заети 15 бройки, изпълняващи следните функции: оперативни (6); административни (5); смесени (4).

Продукти и услуги, предоставени през 2013 г.

Вж. годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие ENIAC за 2013 г на следния адрес: www.eniac.eu

---

Източник: информация, предоставена от Съвместното предприятие ENIAC.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

14. 15. 16. ENIAC представя съвместен план за действие с ARTEMIS, за да смекчи това квалифицирано становище:

1. Посещение на НФО: извършени са посещения в Германия, Белгия и Франция, последвани от допълнителна документация; докладите за оценка са в процес на подготовка. До момента резултатите са следните:

- Германия (15,9 % от безвъзмездната финансова помощ от ЕС в ENIAC): добре документирана система, с ясно разграничение на отговорностите и различни нива на контрол. Германия получава увереност чрез прилагането на процедура за задълбочена последваща проверка в края на непряката дейност. Според нашата предварителна оценка процедурата за задълбочена последваща проверка отговаря на международните стандарти. През 2013 г. процедурата е била приложена към извадка от 120 от общо 424 операции (28,3 %), което води до процент на грешки, по-малко от 1 %. Текущи дейности: няколко аспекта от процедурата са в процес на изясняване преди окончателното заключение относно оценката; вземе участие в дискусия за обмен на информация за извадката, вследствие на което резултатите ще бъдат консолидирани с подобни резултати от други страни. Този процес ще завърши преди края на 2014 г.
- Белгия (4,8 % от безвъзмездната финансова помощ от ЕС в ENIAC): добре документирана процедура, с ясно разграничение на отговорностите и различни нива на контрол. Белгия получава увереност чрез прилагането на процедура за задълбочена проверка в края на непряката дейност. Според нашата оценка процедурата генерира ниво на увереност, което отговаря на одитите, извършени в съответствие с възприетите международни стандарти. Преди да извърши финалните плащания, Белгия подлага всички проекти на ARTEMIS и ENIAC (100 %) на задълбочена предварителна проверка. Белгия извършва последващ одит само по отношение на процедурите, за да подобри системата. Следователно системата за получаване на увереност не дава процент на остатъчни грешки (или може да се счита, че процентът на грешка е нула).
- Франция (35,8 % от безвъзмездната финансова помощ от ЕС в ENIAC): системата разчита на 100 % проверки на всички действия, започнали преди 2011 г., когато Франция въведе система с ефективно използване на ресурсите с ясно разграничение на отговорностите и няколко нива на контрол въз основа на статистически последващи одити. Според нашата предварителна оценка процедурата за задълбочена последваща проверка отговаря на международните стандарти. Франция ще получава увереност чрез прилагането на процедура за последващ одит, прилагана в края на непряката дейност. Първите действия по новата система ще приключат през 2015 г., поради това Франция още не може да предостави статистическа информация.

Допълнителен обмен е планиран с Нидерландия (19,6 % от безвъзмездната финансова помощ от ЕС в ENIAC) и Австрия (5,1 % от безвъзмездната финансова помощ от ЕС в ENIAC).

2. Одитираното предприятие покани одитните органи от държавите — членки на ARTEMIS/ENIAC, одиторите на Европейската комисия и Европейската сметна палата на семинар, който се проведе на 1 октомври 2014 г. в Брюксел, за да представят системите си за получаване на увереност и да обменят най-добри практики, в опит да се стимулира сближаването и да се определят процедури, съвместими с националните системи.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Съвместно предприятие на инициативата за иновативни лекарства за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2014/C 452/05)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Page
Въведение	1 - 5	36
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	6	36
Декларация за достоверност	7 - 15	36
Становище относно надеждността на отчетите	12	37
Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	13	37
Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	14	38
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	16 - 18	38
Изпълнение на бюджета	16 - 17	38
Покани за представяне на предложения	18	38
Други въпроси	19 - 27	38
Правна рамка	19	38
Функция за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията	20 - 21	38
Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания	22	39
Конфликти на интереси	23	39
Втора междинна оценка на Комисията	24 - 25	39
Проследяване на изпълнението във връзка с предишни констатации и оценки	26 - 27	39

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Европейското съвместно предприятие за изпълнение на Съвместната технологична инициатива за иновативни лекарства (Съвместно предприятие на ИИЛ) със седалище в Брюксел е създадено през декември 2007 г. ⁽¹⁾ за период от 10 години.
2. Целта на Съвместното предприятие на ИИЛ е да подобри съществено ефикасността и ефективността на процеса на разработване на лекарства, като дългосрочната цел е фармацевтичният сектор да е в състояние да произвежда по-ефективни и по-безопасни иновативни лекарства ⁽²⁾.
3. Учредителите на Съвместното предприятие са Европейският съюз, представляван от Комисията, и Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации (ЕФФИА). Всеки правен субект, подкрепящ пряко или непряко научните изследвания и развитието в държава членка или в държава, свързана със Седмата рамкова програма ⁽³⁾, може да кандидатства за членство в Съвместното предприятие на ИИЛ.
4. Максималното финансово участие на ЕС в Съвместното предприятие на ИИЛ за покриване на текущи разходи и изследователски дейности възлиза на 1 млрд. евро, които следва да бъдат изплатени от бюджета на Седма рамкова програма. Учредителите ЕС и ЕФФИА участват равностойно по отношение на текущите разходи, като всеки от тях предоставя средства в размер, който не превишава 4 % от общата финансова вноска на ЕС. Вноската на всеки друг член за финансиране на текущите разходи се определя пропорционално на общото му участие във финансирането на изследователските дейности. Предприятията, които специализират в областта на научните изследвания и са членове на ЕФФИА, също следва да подпомагат изследователските дейности под формата на апортни вноски ⁽⁴⁾, които са най-малко равни на финансовото участие на ЕС ⁽⁵⁾.
5. Съвместното предприятие започва да извършва самостоятелно своята дейност на 16 ноември 2009 г.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

6. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на нивото на Съвместното предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

7. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- a) годишните отчети на Съвместното предприятие на ИИЛ, които се състоят от финансови отчети ⁽⁶⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁷⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 година, и
- b) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

Отговорност на ръководството

8. Съгласно членове 33 и 43 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията ⁽⁸⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 73/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие за изпълнение на Съвместната технологична инициатива за иновативни лекарства (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 38).

⁽²⁾ В приложението към доклада са обобщени правомощията, дейностите и ресурсите на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽³⁾ Седма рамкова програма, приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1), обединява всички инициативи на ЕС в областта на научните изследвания и има ключова роля за постигане на целите за растеж, конкурентоспособност и заетост. Програмата е също така основен стълб на Европейското научноизследователско пространство.

⁽⁴⁾ Съгласно член 11, параграф 4 от приложението към Регламент (ЕО) № 73/2008 за създаване на Съвместното предприятие апортните вноски са „непарични вноски от научноизследователските фармацевтични дружества, които са пълноправни членове на ЕФФИА, състоящи се от ресурси (като персонал, оборудване, консумативи и др.)“. Вноските от научноизследователските фармацевтични дружества следва да са най-малко равни на финансовото участие на ЕС.

⁽⁵⁾ Съгласно член 11, параграф 5 от приложението към Регламент (ЕО) № 73/2008 „за дейностите на участващите научноизследователски фармацевтични дружества, които са членове на ЕФФИА, не се допуска никакво финансиране от Съвместното предприятие на ИИЛ.“

⁽⁶⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁷⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета, обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

⁽⁸⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72.

- а) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Съвместното предприятие включват: разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията⁽⁹⁾; изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като счетоводителят ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съгответстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.
- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на одитора

9. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета⁽¹⁰⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Сметната палата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

10. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

11. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изготвяне на нейната декларация за достоверност.

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Основание за изразяване на становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

13. Стратегията за последващ одит⁽¹¹⁾ на Съвместното предприятие е приета на 14 декември 2010 г.

⁽⁹⁾ . Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

⁽¹⁰⁾ Член 185, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Член 12, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 73/2008 относно създаването на Съвместното предприятие постановява, че „Съвместното предприятие на ИИЛ извършва проверки на място и финансови одити на участниците в научноизследователски дейности, финансирани от съвместното предприятие на ИИЛ“. При последващи одити могат да се открият заявени от бенефициентите недопустими разходи, за които впоследствие се прилагат процедури по събиране на вземанията.

с решение на Управителния съвет. Тя представлява ключов инструмент за оценяване на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Към юни 2014 г. 14 от общо 40 последващи одита от втората представителна извадка са приключени. Те обхващат общо 3 млн. евро (11,8 % от одитираната популация). Установеният процент грешки при тези одити възлиза на 2,3 % ⁽¹²⁾.

Становище с резерви относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

14. Сметната палата счита, че с изключение на отражението на описаните в точка 13 въпроси, операциите, свързани с годишните отчети на Съвместното предприятие за годината, приключила на 31 декември 2013 година, са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

15. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета

16. Първоначалният бюджет за 2013 г. предвижда бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 226 млн. евро и бюджетни кредити за плащания в размер на 135 млн. евро. В края на годината Управителният съвет е приел коригиращ бюджет, който е увеличил бюджетните кредити за поемане на задължения до 255,7 млн. евро и е намалил бюджетните кредити за плащания до 130,6 млн. евро. Общата степен на усвояване е съответно 99,5 % за бюджетните кредити за поети задължения и 97,5 % за бюджетните кредити за плащания

17. По отношение на оперативните дейности степента на усвояване на бюджетните кредити за поети задължения е 100 %, а за бюджетните кредити за плащания е 99 % ⁽¹³⁾. Общата сума на бюджетните кредити за поети задължения обаче е определена на първо ниво, което означава, че са стартирани покани за представяне на предложения, но все още няма сключени съответни споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ.

Покани за представяне на предложения

18. 2013 г. е последната година, в която е възможно да се обявяват покани за представяне на предложения по Седма рамкова програма. Поети са задължения за целия бюджет за изследвания (970 млн. евро) заедно със съответните апортни вноски от предприятията от ЕФФИА (982 млн. евро).

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Правна рамка

19. Новият Финансов регламент, приложим за общия бюджет на Съюза, е приет на 25 октомври 2012 г. и влиза в сила на 1 януари 2013 г. ⁽¹⁴⁾. Примерният финансов регламент за публично-частните партньорства, посочен в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, обаче, не влиза в сила преди 8 февруари 2014 г. ⁽¹⁵⁾. Финансовите правила на Съвместното предприятие са изменени на 7 юли 2014 г., за да отразят тези промени.

Функция за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

20. В съответствие със стратегическия одитен план за периода 2012 — 2014 г., одобрен от Управителния съвет на 3 ноември 2011 г., Службата за вътрешен одит на Комисията (IAS) е стартирала процедура за получаване на увереност относно управлението на проекта и отчитането на оперативното изпълнение ⁽¹⁶⁾.

⁽¹²⁾ Установеният процент грешки в резултат от 56-те извършени одита от първата представителна извадка е 5,8 % (вж. точка 13 от Специфичния годишен доклад на Сметната палата за 2012 г., ОВ L 369, 17.12.2013 г., стр. 25).

⁽¹³⁾ По отношение на административните разходи наличните бюджетни кредити за 2013 г. са в размер на 8,4 млн. евро. Съвместното предприятие на ИИЛ е постигнало степен на усвояване от 85 % за бюджетните кредити за поети задължения (7 млн. евро) и 70 % за бюджетните кредити за плащания (6 млн. евро).

⁽¹⁴⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽¹⁵⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 110/2014 на Комисията от 30 септември 2013 година относно модел на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, посочени в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 38, 7.2.2014 г., стр. 2).

⁽¹⁶⁾ Окончателният доклад от 30 януари 2014 г. е съдържал следните препоръки в контекста на непрекъснатите усилия на Съвместното предприятие на ИИЛ за допълнително подобряване на ефективността и ефикасността на системите, въведени за мониторинг на проектите и отчитане на оперативното изпълнение: а) проверка на модела и докладването на целите и на КПИ; б) засилване на процеса на мониторинг на проектите и усъвършенстване на ИТ системите за по-добро докладване. Планът за действие, предложен от Съвместното предприятие на ИИЛ за въвеждане на тези подобрения през 2014 г., е бил счетен за подходящ и приет от Службата за вътрешен одит на 24 февруари 2014 г.

21. В допълнение Службата за вътрешен одит е извършила оценка на ИТ рисковете по отношение на специфичните ИТ системи⁽¹⁷⁾ на Съвместното предприятие на ИИЛ, както и на общата ИТ инфраструктура⁽¹⁸⁾, която то споделя с други съвместни предприятия, а именно „ГКВ“, „Чисто небе“, ENIAC и ARTEMIS.

Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания

22. С решението за създаване на Седма рамкова програма (7РП)⁽¹⁹⁾ се установява система за мониторинг и докладване, която обхваща защитата, разпространението и трансфера на резултати от научни изследвания. Съвместното предприятие е разработило процедури за мониторинг на защитата и разпространението на тези резултати в различни етапи от изпълнението на проектите. Изискванията по отношение на общия мониторингов доклад за 7РП са били дефинирани, а данните във връзка с проектите на Съвместното предприятие на ИИЛ са били изпратени на Комисията през септември 2013 г. с цел интегрирането им в системата CORDA⁽²⁰⁾. Този мониторинг обаче трябва да бъде усъвършенстван с цел пълно съответствие с разпоредбите на решението⁽²¹⁾.

Конфликти на интереси

23. Съвместното предприятие на ИИЛ е въвело конкретни мерки за предотвратяване на конфликти на интереси по отношение на членовете на Управителния съвет, експертите и служителите. Те са включени в процедурния правилник на Управителния съвет и на Научния комитет, както и в документите във връзка с Кодекса за поведение и конфликтите на интереси, предвидени за независими експерти, извършващи оценки. В допълнение през април 2013 г. Съвместното предприятие е приело актуална и изчерпателна политика в областта на конфликтите на интереси, насочена както към ръководството, така и към служителите.

Втора междинна оценка на Комисията

24. Втората междинна оценка е извършена от Комисията в периода от март до юли 2013 г. Извършен е анализ на Съвместното предприятие на ИИЛ по отношение на надеждността, ефективността, ефикасността и качеството на изследователската дейност.

25. Публикуваният на 31 юли 2013 г. доклад е с положителна оценка относно постигането на целите на Съвместното предприятие на ИИЛ. В него също така се отбелязват области, в които могат да се направят допълнителни подобрения, по-специално във връзка със стратегията за комуникация, разработването на допълнителни ключови показатели за изпълнение с оглед на количествено измерване на въздействието и социално-икономическите ползи от дейността на Съвместното предприятие, оптимизирането на организационната структура и въвеждането на по-гъвкав механизъм на финансиране.

Проследяване на изпълнението във връзка с предишни констатации и оценки

26. Корекциите във връзка с последващия одит, които са определени след първите одити от представителната извадка, са реализирани и отразени в отчетите за 2013 г. Валидирането на счетоводната система обаче все още не включва изпълнението на действията във връзка с резултатите от последващия одит.

27. Методологията за оценка на апортните вноски⁽²²⁾ е одобрена от Управителния съвет на 11 ноември 2011 г. Тези вноски се валидират чрез предварително сертифициране и последващи одити. През 2013 г. са одобрени останалите осем сертифицирани методологии за апортни вноски, като така общият брой на предприятия от ЕФФИА със сертифицирани методологии става 22. Първите три последващи одита, в чийто обхват влизат апортните вноски, са приключени през годината⁽²³⁾, един допълнителен последващ одит е започнат, а два други са в начален етап в края на годината.

⁽¹⁷⁾ В окончателния доклад от 22 ноември 2013 г. е отбелязана нуждата от по-официални инструкции относно управлението на проектите и относно процедурите за контрол на измененията на договорите с оглед смекчаване на рисковете при управление на договорите. Тази препоръка е изпълнена от Съвместното предприятие на ИИЛ през януари 2014 г.

⁽¹⁸⁾ В окончателния доклад от 22 ноември 2013 г. се посочва необходимостта от установяване на официална политика за ИТ сигурност, както и от интегриране на подробни процедури/проверки в бъдещите договори с доставчици на ИТ услуги.

⁽¹⁹⁾ Съгласно член 7 от Решение № 1982/2006/ЕО Комисията е задължена да извършва постоянен и систематичен мониторинг на изпълнението на Седмата рамкова програма и на нейните специфични програми и редовно да изготвя доклади и да разпространява резултатите от мониторинга.

⁽²⁰⁾ Обща база данни за изследвания.

⁽²¹⁾ Вж. констатацията във връзка с интегрирането на резултатите, постигнати от изследователски проекти, в системата на Комисията за комуникация и разпространяване на информация, включена в Годишния доклад за напредъка за 2012 г. от Комисията до Европейския парламент и Съвета относно дейностите на Съвместните предприятия по съвместната технологична инициатива (SWD (2013) 539 окончателен).

⁽²²⁾ Апортните вноски са допустими разходи, поети от правните субекти, участващи в изследователски дейности, които обаче не се възстановяват от Съвместното предприятие (вж. също така бележка под линия 4).

⁽²³⁾ В един от случаите одиторите са установили систематични грешки, довели до значително увеличение (1 млн. евро) на допустимата сума, която може да бъде декларирана от предприятието от ЕФФИА. Вследствие на това сертификата за методологията относно апортните вноски е актуализиран и отново представен за одобрение на Съвместното предприятие на ИИЛ. По отношение на две други предприятия одиторите са констатирани отделни несистематични грешки с незначително въздействие върху общия размер на декларираните вноски. Всички констатации бяха приети от трите предприятия.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместно предприятие на инициативата за иновативни лекарства (Брюксел)

Правомощия и дейности

Правомощия на Европейския съюз, произтичащи от Договора (извлечения от членове 171 и 172 от Договора за функционирането на Европейския съюз)	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи, които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 171 от Договора. Регламент (ЕО) № 73/2008 на Съвета от 20 декември 2007 г. за създаване на съвместно предприятие за изпълнение на Съвместната технологична инициатива за иновативни лекарства (ОВ L 30, 4.2.2008 г., стр. 38).
Правомощия на Съвместното предприятие (Регламент (ЕО) № 73/2008 на Съвета)	Цели Съвместното предприятие на ИИП допринася за изпълнението на Седмата рамкова програма (7РП), и по-специално на темата „Здравеопазване“ от специфичната програма „Сътрудничество“. То има за цел да подобри съществено ефикасността и ефективността на процеса на разработване на лекарства с оглед на дългосрочната цел: фармацевтичният сектор да може да произвежда по-ефективни и по-безопасни иновативни лекарства. По-специално то: — подкрепя „предконкурентните фармацевтични изследвания и развойна дейност“ в държавите членки и в страните, асоциирани към 7РП, чрез съгласуван подход за преодоляване на установените проблеми от развоен характер в процеса на разработване на лекарства; — подкрепя изпълнението на научноизследователските приоритети, заложи в научноизследователската програма на Съвместното предприятие на ИИП, а именно чрез предоставяне на безвъзмездна финансова помощ вследствие на конкурентни покани за представяне на предложения; — осигурява допълняемост с други дейности по 7РП; — представлява публично-частно партньорство, което има за цел увеличаване на инвестициите в научни изследвания в биофармацевтичния сектор на държавите членки и страните, асоциирани към 7РП, чрез обединяване на средства и насърчаване на сътрудничеството между публичния и частния сектор; — насърчава участието на малките и средните предприятия в своите дейности в съответствие с целите на 7РП.
Управление	Органите на Съвместното предприятие на ИИП са Управителният съвет, Изпълнителният директор и Научният комитет. Управителният съвет се състои от десетима членове, които представляват равностойно двамата учредители на Съвместното предприятие: Европейската комисия и Европейската федерация на фармацевтичните индустрии и асоциации (ЕФФИА). Изпълнителният директор, който е главният изпълнителен ръководител, отговорен за ежедневното управление на Съвместното предприятие в съответствие с решенията на Управителния съвет, е подпомаган от Изпълнителна служба. Научният комитет е консултативен орган към управителния съвет. Съвместното предприятие е също така подпомагано от два външни консултативни органи: Група на представителите на държавите от ИИП и Форум на заинтересованите страни.
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г.	Бюджет (¹) 255 715 919 евро за поети задължения 130 558 622 евро за плащания

	Брой на служителите към 31 декември 2013 г. Заети са всички 36 бройки, предвидени в щатното разписание (29 бройки за временно нает персонал и 7 договорно наети служители). 80 % от тези ресурси са пряко насочени към подкрепа на оперативни дейности.
Дейности и услуги, предоставени през 2013 г.	Вж. Годишен отчет за дейността на Съвместното предприятие на ИИЛ за 2013 г. на адрес: www.imi.europa.eu

(¹) Вкл. бюджетните кредити, пренесени от 2012 г.

Източник: Информация, предоставена от Съвместното предприятие на ИИЛ.

ОТВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

13. ИИП приветства положителното заключение на Палатата относно законосъобразността и редовността на всички операции, свързани с годишните отчети, с изключение единствено на съществени грешки, установени от ИИП през 2013 г. при последващите вътрешни одити във връзка с междинните плащания.

Всички грешки, открити от ИИП при тези одити, са съобщени на одитираните бенефициенти и необходимите последващи действия са стартирани. Освен това констатациите от одитите, които бяха сметени за систематични, се разширяват и за неодитирани заявления за възстановяване, представени на същите одитирани бенефициенти, за да се коригират про-активно евентуални подобни грешки в други деклариран разходи, които не са включени в първоначалните одити.

Успоредно с това ИИП продължава да предприема конкретни превантивни мерки за намаляване на риска от бъдещи грешки в заявленията за възстановяване на разходи на бенефициентите. Те включват организиране на чести финансови семинари за участници с ударение върху повтарящите се причини за грешки и тяхното предотвратяване, както и редовно актуализиране на финансовите насоки на ИИП за участниците, обясняващи подробно разпоредбите на образца на ИИП за споразумение за отпускане на безвъзмездни финансови средства.

Освен това ИИП продължи да изпълнява интензивна годишна програма за последващи одити. Тези одити се наложиха като високоефективна и надеждна основа за оценка и мониторинг на общата редовност и законосъобразност на междинните плащания на многогодишна база и като основа за откриване и коригиране на грешките, открити в одитираните заявления за възстановяване. Освен това ИИП е в тясно сътрудничество с Европейската комисия и нейните агенции, участващи в Седмата рамкова програма, и обменя информация относно общите бенефициенти с оглед оптимизиране на одитния си обхват и ефективно намаляване на рисковете от несъответствие.

Регистрираният спад до 2,3 % на процентът грешки, установен в рамките на одитите, завършени от ИИП през 2013 г. (в сравнение с процента грешки от 5,8 % през 2012 г.) е значителен. Освен това той предоставя много окуражаваща ранна индикация, че процентът грешки ефективно намалява с течение на времето чрез конкретни действия и мерки. Приблизителният процент на грешки все пак ще продължи да се развива, на многогодишна база, тъй като повече одити ще бъдат стартирани и завършени. ИИП ще продължи да следи отблизо развитието на процента грешки и въздействието от неговите действия, като актуализира съответно стратегията си за последващи одити, за да отрази най-новите индикации и нововъзникващи рискове. Тъй като много проекти едва сега започват да генерират разходи, особено в случая с проектите по покана 5, пълното въздействие от мерките на ИИП може да се види само в дългосрочен план, след като бъдат подадени декларации за разходи по повече проекти и последващите одити обхванат по-голяма част от общия брой бенефициенти.

ИИП потвърждава ангажираността си да управлява своето финансиране чрез основан на доверие подход към участниците в проектите, като осигурява същевременно достатъчно контрол и отчетност. Този балансиран подход ще допринесе и за гарантиране на успешни резултати от проектите на ИИП, тъй като много от тях започват вече да дават впечатляващи или обещаващи резултати в интерес на пациентите и на обществото като цяло.

21. Разработен е и се изпълнява план за действие заедно с другите съвместни предприятия, споделящи общата ИТ инфраструктура.

26. Препоръката на Палатата за включване на резултатите от последващия одит във валидирането на счетоводната система от счетоводителя е изпълнена чрез проследяване на изпълнението.

ДОКЛАД

относно годишните отчети на Европейското съвместно предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия за финансовата 2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие

(2014/C 452/06)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
Въведение	1 - 3	45
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	4	45
Декларация за достоверност	5 - 15	45
Становище относно надеждността на отчетите	10	46
Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	11	46
Обръщане на внимание	12 - 14	46
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	16 - 17	47
Представяне на отчетите	16	47
Изпълнение на бюджета	17	47
Коментари относно ключови контроли на системите за наблюдение и контрол на Съвместното предприятие	18 - 22	47
Обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и безвъзмездна финансова помощ	19 - 20	48
Цялостен контрол и мониторинг на договорите за възлагане на обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ	21 - 22	49
Други въпроси	23 - 32	49
Закъсняло плащане на вноските на членовете	23	49
Правна рамка	24	49
Права върху интелектуалната собственост и индустриална политика	25 - 27	49
Конфликти на интереси	28	50
Годишен отчет за дейността	29 - 30	50
Проследяване на изпълнението във връзка с предишни констатации и оценки	31 - 32	50
Приемно споразумение с държавата домакин	31	50
Правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица	32	50

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Европейското съвместно предприятие за ITER⁽¹⁾ и развитие на термоядрената енергия (F4E) е създадено през март 2007 г.⁽²⁾ за период от 35 години. Въпреки че основните инсталации за ядрен синтез се разработват в Кадараш, Франция, седалището на Съвместното предприятие се намира в Барселона.
2. Съвместното предприятие има следните задачи⁽³⁾:
  - a) предоставяне на участието на Евратом в Международната организация по термоядрена енергия ITER⁽⁴⁾;
  - b) предоставяне на участието на Евратом в „дейностите от широкообхватния подход“ (допълнителни съвместни дейности по изследване на термоядрения синтез) заедно с Япония за бързата реализация на термоядрената енергия;
  - в) подготовка и координация на програмата от дейности по подготовка на изграждането на демонстрационен термоядрен реактор и свързани с него съоръжения, включително на Международното съоръжение за облъчване на материали за термоядрен синтез.
3. Членовете на Съвместното предприятие са Евратом, представлявана от Европейската комисия, държавите членки на Евратом и трети страни, които са сключили споразумение за сътрудничество с Евратом в областта на управляемия термоядрен синтез и са изразили желание да станат членове (към 31 декември 2013 г.: Швейцария).

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

4. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на ниво Съвместно предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

5. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- a) годишните отчети на Съвместното предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия, които се състоят от финансови отчети⁽⁵⁾ и отчети за изпълнението на бюджета⁽⁶⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г.; и
- b) законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции.

Отговорност на ръководството

6. Съгласно членове 39 и 50 от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията⁽⁷⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

- a) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Съвместното предприятие включват: разработване, въвеждане и поддръжане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията⁽⁸⁾; изготвяне на счетоводни разчети в

⁽¹⁾ ITER: *International Thermonuclear Experimental Reactor* (Международен термоядрен експериментален реактор).

⁽²⁾ Решение № 2007/198/Евратом на Съвета от 27 март 2007 г. за създаване на Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия и за предоставяне на предимства на същото (ОВ L 90, 30.3.2007 г., стр. 58).

⁽³⁾ В приложението към доклада са обобщени правомощията, дейностите и ресурсите на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽⁴⁾ Международната организация по термоядрена енергия ITER е създадена през октомври 2007 г. за първоначален период от 35 години за изпълнение на проекта ITER, чиято цел е да демонстрира научната и технологичната приложимост на енергията от термоядрен синтез. Нейните членове са Евратом, Китайската народна република, Република Индия, Япония, Република Корея, Руската федерация и Съединените американски щати.

⁽⁵⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи и обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁶⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета и обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

⁽⁷⁾ ОВ L 328, 7.12.2013 г., стр. 42.

⁽⁸⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчетяване (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съпътстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.

- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система на вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на одитора

7. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета ⁽⁹⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Сметната палата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

8. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

9. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изложените по-долу становища.

Становище относно надеждността на отчетите

10. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

11. Сметната палата счита, че операциите, свързани с годишните отчети на Съвместното предприятие за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

Обръщане на внимание

12. Без да противоречи на изразеното становище в точки 10 и 11, Сметната палата би искала да привлече вниманието към следния въпрос. Със заключенията на Съвета, приети на 7 юли 2010 г. ⁽¹⁰⁾, се одобрява сума в размер на 6,6 млрд евро (стойност за 2008 г.) за вноската на Съвместното предприятие за фазата от проекта, свързана с изграждането на ITER. Тази сума, удвояваща първоначалните бюджетни разходи за този етап от проекта, не включва сумата от 663 млн. евро, предложени от Европейската комисия през 2010 г. за покриване на потенциални непредвидени разходи ⁽¹¹⁾.

⁽⁹⁾ Член 107 от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013.

⁽¹⁰⁾ Заключение на Съвета относно състоянието на „ITER“ от 7 юли 2010 г. (реф. номер.11902/10).

⁽¹¹⁾ Съобщение на Комисията до Европейския парламент и до Съвета от 4 май 2010 г. — Състояние и възможности за развитие на проекта „ITER“ (COM(2010) 226 окончателен).

13. Вноската на Съвместното предприятие за фазата на изграждане на проекта ITER е изложена на значителен риск от увеличаване основно заради промени в обхвата на продуктите на проекта, както и поради настоящия график, който се счита за нереалистичен⁽¹²⁾. През ноември 2013 г. Съвместното предприятие изчислява недостига на средства („отрицателни непредвидени разходи“) до приключване на фазата на изграждане на проекта на 290 млн. евро⁽¹³⁾. По време на одита (април 2014 г.) превишаването на срока за фазата на изграждане на проекта е изчислена от Съвместното предприятие на най-малко 30 месеца.

14. По отношение на тези рискове Съвместното предприятие все още не е въвело система на ниво договори за редовен мониторинг на промените в размера на разходите и все още не е актуализирало изчислената стойност на вноската на Съвместното предприятие към проекта ITER след приключване на фазата на изграждане⁽¹⁴⁾.

15. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ

Представяне на отчетите

16. В бележките към финансовите отчети таблицата и информацията, включени в ред 4.3.1.1. „Споразумения за възлагане на обществени поръчки „ITER“ (ITER IO)“, отразяват подписаните споразумения за възлагане на обществени поръчки (колона 3) и споразуменията за възлагане на обществени поръчки, по които са преведени средства до този момент (колона 4). В таблицата обаче не се посочва какъв е напредъкът при текущите дейности, а се съдържа единствено ограничена приблизителна оценка. Тази информация е от съществено значение за отразяване на състоянието на извършените до момента от Съвместното предприятие дейности във връзка със споразуменията за възлагане на обществени поръчки, сключени с Международната организация за термоядрена енергия ITER.

Изпълнение на бюджета

17. Окончателният бюджет за изпълнение на дейността на Съвместното предприятие за 2013 г. включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 1,297 млн. евро и бюджетни кредити за извършване на плащания в размер на 432,4 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 100 % и 89,8 %. Нивото на усвояване на бюджетните кредити за плащания, посочени в първоначалния бюджет за 2013 г., обаче, е само 57,8 %⁽¹⁵⁾. По отношение на бюджетните кредити за поети задължения от наличните 1 254 млн. евро за оперативни дейности 61,7 % са усвоени чрез поемане на преки индивидуални задължения, а останалите 38,3 % — чрез глобални задължения.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО КЛЮЧОВИ КОНТРОЛИ НА СИСТЕМИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

18. В предишни свои доклади Сметната палата отбелязва, че системите за вътрешен контрол на Съвместното предприятие все още не са изцяло въведени. Въпреки постигнатия през 2013 г. значителен напредък, все още е необходимо да бъдат изпълнени редица действия:

— в резултат на извършеното през 2013 г. актуализиране на прогнозните разходи за участието на ЕС във фазата на изграждане на проекта, процедурите за управление на прогнозните разходи на ниво системи понастоящем са въведени. Процедурите за управление на прогнозните разходи на ниво договори обаче изискват допълнителни усилия за разработване⁽¹⁶⁾,

⁽¹²⁾ Вж. заключенията на Службата за вътрешен одит на Европейската комисия по отношение на процедурата на състезателен диалог за възлагането на изпълнителя за тръжен лот 3 (сгради Токамак). Вж. също констатациите и оценките в доклада от 2013 г. относно потенциала за реорганизация в рамките на проекта ITER, изготвен от одитното дружество Ernst & Young по искане на Европейския парламент във връзка със значителните рискове за вноската на Съвместното предприятие към проекта, породени от текущите нива на непредвидени разходи (http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/cont/dv/study_geier/study_geieren.pdf); както и Съобщението на Комисията до Съвета на Европейския съюз от 14 февруари 2013 г. (5852/13 RECH 21 ATO 19), в което се подчертават съществуващите опасения относно напредъка на проекта, по-специално във връзка с ограничаването на разходите и отклоненията от графика.

⁽¹³⁾ Това представлява отклонение в размер на 4,39 % от стойността, одобрена от Съвета през 2010 г. (доклад за напредъка на ядрения синтез за енергия, адресиран до Европейския съвет по конкурентоспособност през ноември 2013 г.).

⁽¹⁴⁾ Индикативният общ размер на средствата, считани за необходими за 35-годишното съществуване на Съвместното предприятие, са определени в съответствие с чл. 4, параграф 1 от Решение 2007/198/Евратом на Съвета за Съвместното предприятие и са фиксирани на 9 653 млн. евро. Само вноската на Съвместното предприятие за фазата на изграждане на проекта, която първоначално е оценена на 2,7 млрд. евро, през 2008 г. е изменена и удвоена спрямо първоначалното изчисление.

⁽¹⁵⁾ Първоначалният бюджет за бюджетните кредити за плащания, приет на 11 декември 2012 г., е 677,2 млн. евро. След това с коригирани бюджети от 27 юни и 10 декември 2013 г. е намален на 432 4 млн. евро най-вече поради забавянния в изпълнението на дейностите във връзка с главата от бюджета за изграждане на ITER.

⁽¹⁶⁾ До въвеждането на процедурите местната интегрирана система за отчитане (DWH) не може да предоставя възможност за ефективно равняване между счетоводната система и системата за управление на проекти. По този начин не се предоставя информацията, необходима за редовния мониторинг на промените в разходите (вж. също така бележка под линия 12 от доклада на Сметната палата за 2012 г., ОВ L L 69, 17.12.2013 г., стр. 35).

- одитните резултати, свързани с прилагането на стратегията на Съвместното предприятие за цялостен контрол и мониторинг по отношение на безвъзмездната финансова помощ и оперативните договори⁽¹⁷⁾, не са били налични по време на извършване на одит,
- с изключение на плана за действие в отговор на вътрешния одит на управлението на договорите с експерти, другите планове за действие, приети от Съвместното предприятие след извършване на вътрешни одити⁽¹⁸⁾, не са били изцяло изпълнени към момента на одита. При извършената от нея проверка по отношение на процедурата на състезателен диалог за възлагането на изпълнител за тръжен лот 3 (сгради Токамак) Службата за вътрешен одит на Европейската комисия е достигнала до заключението, че е постигнат напредък към прилагане на основните принципи за възлагане на обществени поръчки, но отбелязва, че одитираният тръжен лот е съдържал значителен брой неизвестни разходи, основно свързани с възможното развитие на модела на проекта ITER и свързаното с него планиране. Службата посочва също така, че съществена част от поисканите данни от организацията ITER, които е трябвало да се използват от Съвместното предприятие за изготвяне на техническите тръжни спецификации, не са били предоставени навреме,
- през 2013 г. системата за управление на корпоративния риск не е идентифицирала нови рискове. Що се отнася до действията, предприети в отговор на основните идентифицирани в миналото рискове⁽¹⁹⁾, към ноември 2013 г. са изпълнени 12, 19 са в процес на изпълнение, а за 6 изпълнението предстои⁽²⁰⁾.

Обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и безвъзмездна финансова помощ

19. Процедурите на договаряне представляват 44 % от всички 41 тръжни процедури, свързани с текущата дейност, които са публикувани през 2013 г. (40 % през 2012 г.). Необходимо е Съвместното предприятие да подобри конкурентоспособността на процедурите за възлагане на обществени поръчки, както и да намали използването на процедури на договаряне. По отношение на безвъзмездната финансова помощ е получено средно само по едно предложение за всяка покана.

20. Одитирани бяха пет оперативни обществени поръчки. Бяха установени следните слабости:

- при една процедура за възлагане на обществени поръчки Съвместното предприятие не е оповестило поръчката чрез предварително обявление с цел повишаване на прозрачността и конкурентоспособността,
- в друга процедура за възлагане на обществени поръчки е констатирано увеличение на разходите от 32 % в сравнение с първоначалните прогнозни изчисления. В две други процедури за възлагане на обществени поръчки уравниването на разликите между стойността на окончателния договор и първоначалната прогнозна стойност е било затруднено поради естеството на наличната в досиетата информация⁽²¹⁾,
- в една процедура за възлагане на обществена поръчка Съвместното предприятие не е разполагало със специфични указания, които да гарантират, че очакваните резултати от трети страни, използвани като входящи документи за тръжните процедури, са еднакво и системно проверявани и официално приети от Съвместното предприятие⁽²²⁾,
- в една процедура за възлагане на обществена поръчка измененията на първоначалните договори са довели до увеличение на стойността на договора с 15 % спрямо първоначалната стойност. Наличната информация по съответното досие не е била достатъчна, за да се установи дали оценката на същественния характер на измененията е била извършена в съответствие с вътрешните процедури на Съвместното предприятие⁽²³⁾,

⁽¹⁷⁾ Точки 15 и 23 от доклада на Сметната палата за 2012 г.

⁽¹⁸⁾ Планове за действие във връзка с вътрешни одити на финансовите потоци, управлението на безвъзмездната финансова помощ, договорите с експерти, оперативните дейности при предварителните обществени поръчки, както и обществени поръчки във връзка със сградите на ITER, подбора, наемането на персонал и проверката на процедурата на състезателен диалог за възлагането на изпълнител за тръжен лот 3 (сгради Токамак). Докладите от вътрешния одит относно бюджетния процес на Съвместното предприятие (годишен одитен план на Структурата за вътрешен одит за 2012 г.) и мониторингът на изпълнението на договора за сградите ITER (годишен одитен план на Структурата за вътрешен одит за 2013 г.) не са били на разположение по време на извършване на одита от Сметната палата.

⁽¹⁹⁾ Системата за управление на корпоративния риск е представена пред Управителния съвет през юли 2012 г.

⁽²⁰⁾ Някои от основните рискове, класифицирани като много високи от Съвместното предприятие, са оказали значително въздействие върху изпълнението на бюджета за 2013 г., по-специално: ниският процент на изпълнение на бюджетни кредити за плащания в сравнение с първоначално предвиденото; липсата на конкуренция или много ниското ниво на конкуренция при някои оперативни обществени поръчки, както и по отношение на безвъзмездната финансова помощ; случаите на несигурност във връзка с крайния обхват на споразуменията за възлагане на обществени поръчки при определяне на техническите спецификации на процедурите за възлагане на обществени поръчки или при изпълнение на договора; забавянния при получаване на технически данни от организацията ITER по време на изпълнението на споразуменията за възлагане на обществени поръчки.

⁽²¹⁾ Това особено важи за тръжен лот 04, свързан с доставките и монтажа за комплекса Токамак и околните сгради. Първоначалната прогнозна стойност на разходите, изчислена през 2008 г., е била в размер на 186,6 млн. евро. Сключеният договор е бил на стойност 537,3 млн. евро. Разликата се дължи отчасти на исканията от организацията ITER за значителни промени в модела, допълнителни елементи и непредвидени разходи, изменението на обхвата на строителните работи, както и прехвърлянето на дейности от други лотове.

⁽²²⁾ Тази констатация е изразена и от Службата за вътрешен одит на Европейската комисия в нейния доклад относно тръжен лот 3 (процедура на състезателен диалог за сгради Токамак).

⁽²³⁾ В наличната информация са липсвали официалните решения относно това дали измененията са класифицирани като несъществени и съответната обосновка.

- Съвместното предприятие не е разработило процедура за служителите, участващи в процедурите за възлагане на обществени поръчки; поради това при две процедури служителите на Съвместното предприятие, които са предоставяли технически консултации по време на подбора на офертите по искане на комисията за оценка, не са били официално определени от органа по назначаването нито за членове на комисията за оценка, нито за експерти, предоставящи технически консултации на тази комисия ⁽²⁴⁾;
- в една тръжна процедура разпоредителят с бюджетни кредити е назначил екип, който да провежда диалог с кандидатите, избрани вследствие на поканите за изразяване на интерес. Този екип обаче не е разполагал с официални правомощия да определя стратегията на диалога, целите, които следва да се постигнат, или техническите, финансовите и договорните параметри на преговорите ⁽²⁵⁾,
- в друга процедура фазата на състезателния диалог е приключила четири месеца по-късно от предвиденото и окончателните условия на договора и актуализираният текст на техническите спецификации са били изпратени едва през февруари 2013 г. Крайният срок за изпращане на тръжните оферти е бил април 2013 г. (докато първоначалният планиран срок е бил октомври 2012 г.). Договорът е бил сключен четири месеца след предвидената дата.

Цялостен контрол и мониторинг на договорите за възлагане на обществени поръчки, свързани с текущата дейност, и предоставянето на безвъзмездна финансова помощ

21. Съвместното предприятие разполага със система за извършване на одити ⁽²⁶⁾ на ниво изпълнители с цел проверка на съответствието с изискванията за осигуряване на качество ⁽²⁷⁾.
22. Резултатите от последващите одити на безвъзмездната финансова помощ и от финансовите верификации и проверките на съответствието на изпълнението на договора, получени вследствие на прилагането на стратегията за цялостен контрол и мониторинг, не са били на разположение по време на извършвания от Сметната палата одит (април 2014 г.).

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Закъсняло плащане на вноските на членовете

23. При плащанията на годишния членски внос за 2013 г. ⁽²⁸⁾ на седем от членовете на Съвместното предприятие, в общ размер от 2,2 млн. евро, са установени закъснения от 3 до 48 дни.

Правна рамка

24. Новият Финансов регламент, приложим за общия бюджет на Съюза ⁽²⁹⁾, е приет на 25 октомври 2012 г. и влиза в сила на 1 януари 2013 г. ⁽³⁰⁾. Въпреки това рамковият финансов регламент за органите, посочени в член 208 от новия Финансов регламент, влиза в сила на 8 декември 2013 г. ⁽³¹⁾ Финансовите правила на Съвместното предприятие все още не са изменени, за да отразят тези промени.

Права върху интелектуалната собственост и индустриална политика

25. Решението за прилагането на индустриалната политика на F4E и политиката относно правата върху интелектуалната собственост и разпространяването на информация е било прието от Управителния съвет на Съвместното предприятие на 27 юни 2013 г. Съвместното предприятие обаче все още трябва да приеме и приложи специфични мерки за смекчаване на рисковете във връзка със защитата на правата върху интелектуалната собственост и разпространяването на резултатите от научните изследвания.

⁽²⁴⁾ Всички служители от персонала обаче са подписали декларации за поверителност и за липса на конфликт на интереси.

⁽²⁵⁾ Тази констатация е формулирана и от Службата за вътрешен одит на Европейската комисия в доклада ѝ по отношение на тръжен лот 3 (процедура на състезателен диалог за възлагането на изпълнител за сгради Токамак).

⁽²⁶⁾ От общо 26 одита на качеството, извършени през 2013 г., 22 са били приключени до април 2014 г. В рамките на одитите са установени 35 случая на несъответствие с процедурите и 201 области за подобрене.

⁽²⁷⁾ Обхватът на тези одити включва плана за осигуряване на качество, няколко случая на неспазване на изискванията, контрола върху закупуването на стоки и управлението на подизпълнението, управлението на документацията и информацията, управлението на промените и отклоненията, плана за контрол на качеството при строителните дейности, подробния график на проектите, управлението на риска при договорите и плана за контрол на качеството при техническите дейности.

⁽²⁸⁾ Вноски на членовете с изключение на Европейската комисия и Франция, която е държава домакин.

⁽²⁹⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽³⁰⁾ Член 214 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 с посочените в него изключения.

⁽³¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 208 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 328, 7.12.2013, стр. 42).

26. Съвместното предприятие предлага на изпълнителите изключителни права за експлоатацията на създаваната от тях интелектуална собственост в областите извън ядрения синтез и неизключителни права в областта на ядрения синтез. Това може да изложи Съвместното предприятие на риск по отношение на задължението му да запази правото си на достъп до пълните права на интелектуална собственост (до предишни и до нови знания), свързани с европейските апортни вноски, и да бъде в състояние, при необходимост, да прехвърля тези права за достъп към организацията ITER.

27. Съвместното предприятие следва да извършва мониторинг на изпълнението на договорната клауза, задължаваша изпълнителите да не разпространяват по никакъв начин резултатите от научните изследвания преди вземането на решение относно възможната им защита.

Конфликти на интереси

28. Съвместното предприятие е приело специфични правила с оглед предотвратяването на конфликти на интереси на членовете на неговия Управителен съвет, Изпълнителен комитет, Одитен комитет и експерти. Все още е необходимо обаче да се приемат правила относно членовете на персонала и да се изготви база данни за общите декларации за интереси.

Годишен отчет за дейността

29. Председателят на Управителния съвет на Съвместното предприятие отбелязва в годишния отчет за дейността за 2013 г. закъсненията при изпълнението на проектите и необходимостта да се потърсят начини за икономия на средства. В този доклад изпълнителният директор посочва рисковете, свързани с потенциалния бюджетен недостиг до 2020 г., които се отнасят най-вече до разширяването на обхвата на проекта за сгради на ITER и до прилагания понастоящем график, който е в процес на преразглеждане (вж. обръщане на внимание в точки 12 — 14).

30. В декларацията за достоверност на изпълнителния директор се споменава постигнатият през 2013 г. напредък на нивото на цялостната контролна среда на Съвместното предприятие, въпреки че се отбелязва, че някои области все още не са напълно развити (вж. точка 18).

Проследяване на изпълнението във връзка с предишни констатации и оценки

Приемно споразумение с държавата домакин

31. Съгласно приемното споразумение, подписано с Кралство Испания на 28 юни 2007 г., на Съвместното предприятие следва да бъдат предоставени постоянни помещения до юни 2010 г. Към момента на одита (април 2014 г.) това все още не е изпълнено.

Правила за прилагане на Правилника за длъжностните лица

32. Съвместното предприятие все още не е приело всички правила за прилагане⁽³²⁾ на Правилника за длъжностните лица.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

⁽³²⁾ *Inter alia* правила относно назначаване на срочно наети служители, присъждане на степен и стъпка при назначаване, работа на непълнен работен ден, оценка на работата на директора и изменени разпоредби относно отпуск по семейни причини, отпуск за отглеждане на дете и пенсионни права.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Европейско съвместно предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия (Барселона)

Правомощия и дейности

Области на правомощия на Европейския съюз произтичащи от Договора (членове 45 и 49 от Договора за създаване на Европейска общност за атомна енергия)	Глава 5 относно „Съвместни предприятия“ от Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално: Член 45 „Предприятия, които са от съществено значение за развитието на ядрената промишленост в Общността, могат да бъдат създавани като съвместни предприятия по смисъла на настоящия договор, в съответствие със следващите членове...“ Член 49 „Съвместните предприятия се учредяват с решение на Съвета. Всяко съвместно предприятие е юридическо лице.“
Правомощия на Съвместното предприятие (Решение 2007/198/Евратом на Съвета)	Цели — предоставяне на участието на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) в Международната организация по термоядрена енергия ITER, — предоставяне на участието на Евратом в дейностите от широкообхватния подход с Япония за бързата реализация на термоядрената енергия, — подготовка и координация на програмата от дейности по подготвяне на изграждането на демонстрационен термоядрен реактор и свързани с него съоръжения, включително на Международното съоръжение за облъчване на материали за термоядрен синтез. Задачи — осъществява надзор на подготовката на мястото на изграждане по проекта ITER, — предоставя компоненти, оборудване, материали и други ресурси на организацията ITER, — управлява механизмите за възлагане на обществени поръчки по отношение на организацията ITER, и по-специално свързани с тях процедури за осигуряване на качеството, — подготвя и координира участието на Евратом в научната и техническа експлоатация на проекта ITER, — координира научните и технологични развойни дейности в подкрепа на участието на Евратом за организацията ITER, — предоставя финансовото участие на Евратом в организацията ITER, — осигурява предоставянето на човешки ресурси на разположение на организацията ITER, — осъществява взаимодействие с организацията ITER и изпълнява всички други дейности за подпомагане изпълнението на споразумението ITER.
Управление	Управителен съвет, директор и други органи Управителният съвет е отговорен за наблюдението и контрола на Съвместното предприятие при преследване на неговите цели и осигурява тясно сътрудничество между Съвместното предприятие и неговите членове при изпълнение на своите дейности. Заедно с Управителния съвет и директора, отговорен за ежедневното управление на Съвместното предприятие, и негов юридически представител, Съвместното предприятие има няколко органа:

	Бюро, Консултативен технически комитет, Изпълнителен комитет, Административен и финансов комитет, Одитен комитет. Вътрешен одит: Структура за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията (IAS) от 1.1.2012 г. Външен одит: Европейска сметна палата Орган за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета: Европейският парламент по препоръка на Съвета.
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г.	Бюджет 431,6 млн. евро окончателни приходи (бюджетни кредити за плащания), от които 69 % се финансират от ЕС. Брой на служителите към 31 декември 2013 г. 262 длъжностни лица и временно наети служители, предвидени в щатното разписание, от които са заети 234; 142 заети бройки за договорно наети лица.
Продукти и услуги, предоставени през 2013 г.	За подробна информация относно продукти и услуги, предоставени през 2013 г., моля, посетете уебсайта на Съвместното предприятие на http://www.fusionforenergy.europa.eu/

Източник: Европейско съвместно предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ ПО ОКОНЧАТЕЛНИЯ ДОКЛАД НА ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА С ОГЛЕД ИЗГОТВЯНЕТО НА ДОКЛАД ОТНОСНО ГОДИШНИТЕ ОТЧЕТИ НА ЕВРОПЕЙСКОТО СЪВМЕСТНО ПРЕДПРИЯТИЕ ЗА ITER И РАЗВИТИЕТО НА ТЕРМОЯДРЕНАТА ЕНЕРГИЯ ЗА ФИНАНСОВАТА 2013 ГОДИНА

16. Въпросните таблици отразяват спечеления от Съвместното предприятие кредит въз основа на постигнатите основни етапи от схемата за разпределяне на кредит (CAS), договорена с Международната организация за термоядрен синтез ITER при изпълнението на конкретната обществена поръчка. Това се признава официално от организацията ITER, що се отнася до напредъка. Стойностите за етапите от CAS обаче не представят точно реалния напредък на дейността (т.е. те достигат своя връх към края на доставката и поради това удостоверяването им чрез кредити е изкривено). През 2014 г. Съвместното предприятие започна необходимите действия, за да въведе отчитане на спечелените стойности, което ще даде възможност на предприятието да предоставя точна информация за напредъка на дейността. Заслужава си да се отбележи, че всяка година Съвместното предприятие изготвя годишен доклад за напредъка, който наред с годишния доклад за дейността на Съвместното предприятие предоставя допълнителна информация за цялостния напредък на европейския принос за проекта ITER. Освен това Съвместното предприятие включи в годишните отчети за 2013 г. груба предварителна оценка в проценти на извършените дейности въз основа на размера на направените до момента разходи за възлагането на обществени поръчки и в сравнение с прогнозната стойност на непаричната вноска за проекта.

17. Що се отнася до степента на усвояване на бюджетните кредити за плащания, проектът ITER претърпя допълнително отклонение от графика и в резултат на това — забавяне в подписването на важни договори, поради което не беше изпълнено планираното предварително финансиране. Основните причини бяха забавянията в предоставянето на информация от организацията ITER и продължилите по-дълго от планираното преговори с компании за намаляване на разходите с оглед по-ефективното им ограничаване.

18. През 2013 г. беше отбелязан значителен напредък по отношение на системата за вътрешен контрол и се предприеха допълнителни действия за укрепване на контролната среда на Съвместното предприятие. Както е подробно обяснено по-долу, изпълнението на действията, набелязани от одитора, вече е в напреднала фаза:

Оценка на разходите

Съвместното предприятие приключи актуализация на разходната база за ниво 4 (Споразумения за възлагане на обществени поръчки (РА) — ниво РА) от Структурната разбивка на дейностите (WBS). Също така беше извършена предварителната оценка на изпълнението за ниво 4 от WBS, като се взеха предвид наличните към момента данни за проекти. Данните ще бъдат актуализирани, особено след като се изпълни реалистичният график на ниво проект. Възприетият от Съвместното предприятие подход за изчисляване на разходите „отгоре надолу“ позволява на организацията да включи в оценката на разходите и ниво 6 от WBS (нивото на сключване на договор). Процесът е продължителен и изисква време поради необходимостта от постоянно уточняване на вече събраната информация предвид развитието на проекта. Благодарение на това организацията ще разполага с по-подробна база за анализ на разходите, въпреки че информация, която вече е наличната на ниво 4 от WBS, позволява добро ниво на контрол и ограничаване на разходите, като това се отчита ежегодно пред Европейския съвет чрез доклада за напредъка на Съвместното предприятие.

Резултати от одита

Вж. отговора към точка 22.

Планове за действие

Цялостното изпълнение значително се подобри след одитния комитет през ноември 2013 г. и към момента е 80 % (по данни от одитния комитет, предоставени през май 2014 г.).

Ако не се вземат предвид двата най-нови доклада за одита от края на 2013 г. (подбор, наемане на персонал и проверка на процедурата на състезателен диалог за възлагането на изпълнител за тръжен лот 03 — ТВ03), степента на изпълнение е 89 %. Плановите за действия във връзка с одитите на финансовите потоци, управлението на безвъзмездната финансова помощ и договорите с експерти са изцяло изпълнени.

Корпоративен риск

През май 2014 г. Съвместното предприятие представи на одитния комитет актуализиран корпоративен риск. Трябва да се отбележи, че поради липсата на ресурси управителният съвет се съгласи предприятието да проследява редовно и подробно само рисковете, класифицирани като много високи. Планът за действие, предложен в отговор на тези рискове, е степенуван по приоритети, като е отчетено, че някои действия са предложени в духа на непрекъснатото подобрене и е възможно никога да не бъдат завършени.

19. Съвместното предприятие се съгласява с констатацията само отчасти, тъй като повечето процедури на договаряне, посочени от одитора, са под прага от 50 000 евро, постановен от правилата на предприятието, и поради това не следва да се разглеждат като изключения. Освен това поради ниската си средна стойност процедурите на договаряне съставляват 44 % от реализираните годишно процедури за оперативни обществени поръчки, но едва по-малко от 15 % от поетите годишно задължения на предприятието. В това отношение използването на процедури на договаряне с ниска стойност позволява на Съвместното предприятие да насочи ограничените си вътрешни ресурси към обществени поръчки с висока стойност/висок

риск, което има благоприятен ефект върху намаляването на риска. Що се отнася до много малкия брой на получените предложения по поканите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, това се дължи главно на два фактора. От една страна, изключително специализираният характер на безвъзмездната помощ, предоставяна от Съвместното предприятие, означава, че дейност от такова естество представлява интерес само за малък брой кандидати в Европа. От друга страна, успехът на Европейската термоядрена програма за създаване на Европейско изследователско пространство за термоядрена енергия при минимално дублиране на усилията и тясно сътрудничество между екипите, работещи в една и съща област, води до това, че повечето предложения в отговор на поканите на Съвместното предприятие са отправени от общоевропейски консорциуми.

20. Във връзка с установените слабости Съвместното предприятие заявява, че вече са предприети мерки за отстраняването им, както е описано подробно по-долу.

Използване на предварително обявление

През септември 2012 г. Съвместното предприятие одобри насоки, определящи задължението да се публикува предварително обявление за договори с висока стойност (договори с прогнозна стойност над 10 млн. евро) и за договори, които разпоредителят с бюджетни кредити преценява за важни. Посочената от одитора процедура за възлагане на обществени поръчки е започната преди приемането на тези насоки.

Оценяване на стойността на договорите

По отношение на процедурата за възлагане на обществени поръчки, за която е констатирано увеличение на разходите от 32 % по отношение на първоначалната прогноза, Съвместното предприятие предостави на одиторите подробен отчет за изравняване на увеличените разходи, които се дължаха главно на два фактора: срокът, необходим за изпълнение на първоначалния обхват, беше преоценен и това доведе до увеличаването му; освен това обхватът на договора беше разширен в някои отношения.

Що се отнася до другите две процедури за възлагане на обществени поръчки, на одиторите бяха предоставени всички подробности относно разликите в разходите. В случая с другите процедури, и по-специално във връзка с договора от тръжен лот 04 (ТВ04), Съвместното предприятие се съгласява, че е било по-сложно да се направи изравняване поради съдържашата се в досието за обществената поръчка документация. Става дума най-вече за характера, сложността и размера на сумите при такива договори, което от своя страна води по-скоро до огромни количества документи в досието, отколкото до липсваща или непълна информация.

Очаквани резултати от трети страни, използвани в тръжните процедури

За да се гарантира, че резултатите, привнесени от трети страни, които участват в обществената поръчка, са одобрени подобавашо и за да се осигурят съгласуваност и съответствие с правната рамка, Съвместното предприятие ще изготви списък за проверка на формалните и качествените аспекти, които трябва да бъдат изпълнени, за да се гарантира правилното използване на информацията от трети страни.

Изменения на договори

Фактът, че разпоредителят с бюджетни кредити на Съвместното предприятие одобри измененията в договорите, без да стартира нова процедура за възлагане на обществени поръчки съгласно член 100, параграф 2, буква е) или ж) от Правилника за прилагане на Съвместното предприятие, доказва, че измененията в договорите не са счетени за съществени. Въпреки това, за да се избегнат съмнения, Съвместното предприятие ще включи във формуляра на искането за изменение, придружаващ искането за изменение на договор до разпоредителя с бюджетни кредити: i) описание на историята на договора със специално внимание на предишните изменения; и ii) специална оценка на значимостта на предложената промяна в първоначалния договор с оглед на предишните изменения, ако има такива.

Участие на служители от персонала в тръжните процедури и мандат за преговори

Макар да е вярно, че служители на Съвместното предприятие са предоставяли консултации по време на подбора на офертите по искане на комисията за оценка, без да бъдат определени от органа по назначаването нито за членове на комисията за оценка, нито за експерти, предоставящи технически консултации на тази комисия, това няма отрицателно въздействие. Както беше посочено от Палатата, всички участващи служители от персонала са подписали декларации за поверителност и за липса на конфликт на интереси, спрямо тях се прилага Правилникът за длъжностните лица и те са предоставили само фактическа информация по искане на комисията за оценка. Всички участващи служители от персонала са отбелязани в преписката на договорното решение.

Понастоящем Съвместното предприятие работи по: i) процедура и образец за участие на вътрешни експерти; и ii) дефиниране на прехвърлянето на правомощия за водене на преговори от разпоредителя с бюджетни кредити към комитета по преговорите, за да се определят границите, в които това може да бъде осъществено.

Забавяния при приключване на състезателния диалог

Както Службата за вътрешен одит потвърждава в проверката си по отношение на процедурата на състезателен диалог за възлагане на изпълнител за тръжен лот 03 — ТВО3, Съвместното предприятие е сред първите в европейските институции, прилагащи такъв вид процедури, които са по-подходящи за сложни пазари, например за ТВО4. Забавянето при финализирането и публикуването на тръжните спецификации след приключване на преговорите е последица от вътрешната процедура за вземане на решение, необходима предвид обхвата на договора по отношение на сложност и цена; трябва да бъде взет под внимание и фактът, че в този период влиза и коледната ваканция. Що се отнася до забавянето при сключване на договора, възможно е то да се дължи на горепосоченото, но общо взето е резултат от натрупаното забавяне по отношение на други договори на ITER за строителни дейности.

21. Съвместното предприятие няма коментар.

22. По отношение на безвъзмездната финансова помощ в действителност са налице окончателни резултати от одит през 2013 г., които са изпълнени. Независимо че това беше единственият одит за годината, той покри 21 % от общата сума на вноските, изплатени от Съвместното предприятие за безвъзмездната финансова помощ за периода 2010–2013 г. Окончателният доклад от външната одиторска фирма беше съобщен на бенефициента, а резултатите вече са изпълнени. По отношение на трите одита, извършени през 2014 г., значителна част от работата на външната одиторска фирма още не е довършена и Съвместното предприятие не е получило доклад (дори предварителен доклад, който по договор се предоставя след приключване на работата на място).

Що се отнася до договорите за обществени поръчки, през 2013 г. Службата за вътрешен одит оцени пет договора, които се управляват от екипа по проекта „Производствена база и електрозахранване“, по отношение на финанси, съответствие, качество и изпълнение. Първата работна версия на доклада беше изпратена до директора на 28 март 2014 г. Вследствие на състезателна процедура и като се има предвид голямата техническа и правна сложност на някои от проблемите, набелязани от Службата за вътрешен одит, окончателният доклад беше предоставен на директора на 30 септември 2014 г. Въпреки това бихме искали да отбележим, че редица от слабостите, установени от Службата, вече са отстранени.

23. Съвместното предприятие има удоволствието да отбележи напредък по плащанията на вноските на членовете въпреки изтъкнатите от Палатата случаи. Като доказателство, от вноса в размер на 2,2 млн. евро, по отношение на която са установени закъснения, 1,7 млн. евро, съответстващи на вноската на двама членове, бяха получени само с един работен ден закъснение.

24. Съвместното предприятие изтъква, че не са отбелязани неоправдани закъснения. Новият рамков финансов регламент влезе в сила на 8 декември 2013 г. Съвместното предприятие оцени промените, въведени от новия рамков финансов регламент, и необходимостта от дерогации, които са изключително важни за организацията поради специфичните ѝ оперативни нужди. Въз основа на тази оценка Съвместното предприятие разработи и представи на управителния съвет предложение за изменение/преработване на финансовия регламент на предприятието и правилата за неговото прилагане, съдържащо основни отклонения, които бяха одобрени на заседанието през юни 2014 г. Управителният съвет заседава два пъти годишно и след влизането в сила на рамковия финансов регламент това беше първото заседание, на което Съвместното предприятие можеше да представи предложение. Съгласно член 5 от Решение 2007/198/Евратом на Съвета Съвместното предприятие вече зависи от Комисията, която издава предварително становище относно финансовия регламент на предприятието. Поради това окончателната версия на правилата може да бъде представена на следващото заседание на управителния съвет през декември 2014 г. едва след като да бъде оценено становището на Комисията.

25. Съвместното предприятие потърси възможно най-широко разбиране и подкрепа от индустрията за прилагането на такава политика. В резултат през 2013 г. се проведеха консултации за получаване на информация и където беше възможно, се постигна съгласие с индустрията по редица практически решения. Заслужава си да се подчертае, че при предприемането на мерки за функционалното прилагане на политика относно правата върху интелектуална собственост бяха приети и договорните клаузи, които ще бъдат използвани в договорните дейности на Съвместното предприятие. Това беше направено нарочно, за да се даде възможност на предприятието да изпълни политиката без необходимостта от допълнителни мерки за прилагане и регулаторни мерки. Все пак, за да се гарантира, че новата политика ще се впише плавно в практиките на предприятието и ще се спазва, бяха внесени някои изменения в процедурата на Съвместното предприятие за вземане на решения.

26. Съвместното предприятие подчертава, че остатъчният риск във връзка с изключителните права за експлоатацията на интелектуалната собственост в областите извън термоядрения синтез, предложени на изпълнителите на Съвместното предприятие, на практика се уравнирява от факта, че Съвместното предприятие запазва като безкомпромисно правило неизключителното, прехвърлимо право на експлоатация на разработената интелектуална собственост в областта на термоядрения синтез. Няма конфликт между изключителността, предоставена за нетермоядрени приложения, и поделените права, поискани за термоядрени приложения; следователно това разграничение не поражда допълнителен риск. Съвместното предприятие ще обърне специално внимание при определяне на границите на това, което се разглежда като термоядрено приложение (включващо като минимум всички системи, подсистеми и компоненти в обхвата на споразумението за ITER), за да се гарантира максимална яснота и прозрачност по отношение на изпълнителите.

Освен това Съвместното предприятие счита, че подобен подход към правата върху интелектуална собственост увеличава конкуренцията — договорните условия са по-привлекателни за изпълнителите, което допринася както за ограничаване на разходите, така и за разширяване на присъствието ни в Европа.

27. Съвместното предприятие отбелязва, че собствениците на активи с интелектуална собственост по дефиниция имат голям интерес дейността по разпространение да не пречат защитата на активите. Това е особено вярно, ако изпълнителят има изключителни права за експлоатация в основните си области на стопанска дейност извън термоядрения синтез. Възможността за създаване на служба за наблюдение, която да следи за нарушения на договорните условия, в случай че даден изпълнител публикува без разрешение резултатите от научни изследвания, не съответства на размера на остатъчния риск и е трудно приложима на практика.

28. Правилата за управление на конфликти на интереси по отношение на членовете на персонала са приети от управителния съвет и влизат в сила на 1 юли 2014 г. Предстои да се приемат мерки за тяхното прилагане (напр. общи декларации за интереси, правила след напускане). В процес на разработване е специална база данни за общи декларации за интереси.

29. Съвместното предприятие няма коментар.

30. Съвместното предприятие няма коментар.

31. Приемното споразумение, подписано между Съвместното предприятие и Кралство Испания през 2007 г., действително предвижда Испания да предостави на Съвместното предприятие постоянни помещения не по-късно от 3 години след подписването на споразумението. Освен това в споразумението се предвижда междуременно и преди окончателното придобиване на сграда Испания да осигури временни помещения.

Тъй като Испания все още не е предоставила постоянните помещения, предвидени в приемното споразумение, и отказва да осигури допълнително пространство за временни помещения, въпросът беше представен на вниманието на управителния съвет през декември 2013 г. В заключенията си управителният съвет на Съвместното предприятие:

- призна трудната ситуация, в която се намират Съвместното предприятие и неговият персонал, работещи в сегашните временни помещения, както и колко е важно да разполагат със собствена постоянна сграда с оглед развитието и гладкото функциониране на предприятието,
- призова Испания да изпълни предвидените в приемното споразумение задължения за осигуряване на постоянни помещения за Съвместното предприятие във възможно най-кратък срок и отпрати молба към председателя на управителния съвет да пише до испанските власти, за да изрази загрижеността на управителния съвет,
- призова Испания да предостави безплатно на Съвместното предприятие допълнително временно офис пространство, съизмеримо с договорения пълен състав на персонала на Съвместното предприятие, докато бъдат осигурени постоянните помещения.

Заключенията на управителния съвет бяха предадени на испанските власти с молба спешно да се обърне внимание на този проблем и управителният съвет на Съвместното предприятие да бъде уведомен за действията, планирани да бъдат предприети, за да се спазят задълженията. Испанските власти отговориха, че вече са осигурили цялото пространство, предвидено в приемното споразумение, и поради това не могат да предоставят допълнително пространство. По въпроса за постоянните помещения те припомниха дискусиите за евентуално строителство в района, които се проведоха през 2010-2011 г. и които впоследствие бяха изоставени от Испания и Съвместното предприятие, като в заключение изтъкнаха, че в момента е в ход процес на избор на обект за новата сграда и че Съвместното предприятие скоро ще бъде информирано. Въпреки изявенията на испанските власти за възможен напредък по решението за постоянните помещения, трябва да се подчертае, че Съвместното предприятие не е получило новини повече от една година. Докладът на работната група, на който Испания се позовава, е завършен през септември 2013 г. и оттогава не са предприети никакви действия. Неотдавнашното писмо на испанския държавен секретар не дава никакви основания да се заключи, че има действителен напредък по въпроса. Както беше изтъкнато нееднократно пред испанските власти и пред управителния съвет, работното пространство, ползвано понастоящем от Съвместното предприятие, не е достатъчно и започна да поражда все повече проблеми. Това затруднява Съвместното предприятие и неговия персонал да работят в приемливи условия. Въпреки значителното постоянно усилие да се попълнят всички налични позиции и да се намали процентът на незаетите работни места, ситуацията се влошава всеки месец. В проведено наскоро проучване сред персонала на Съвместното предприятие условията на труд във връзка с работното пространство са посочени като една от най-големите трудности и повод за безпокойство.

32. Съвместното предприятие вече е приело повечето от правилата за прилагане, посочени от Палатата — отпуск за отглеждане на дете, отпуск по семейни причини, пенсионни права, оценка на работата на директора, присъждане на степен, работа на непълнен работен ден. Що се отнася до правилата за назначаване на срочно наети служители, те бяха представени на Комисията за одобрение в началото на 2013 г., но последната не е дала отговор и поради това не беше възможно да бъдат представени на управителния съвет за одобрение съгласно член 110 от Правилника за длъжностните лица. Такъв беше и случаят с някои други проекти на правилата за прилагане, представени на Комисията за одобрение през 2013 г. Междуременно, на 1 януари 2014 г. влезе в сила преработеният Правилник за длъжностните лица, което наложи нови изменения. Съвместното предприятие вече предприе необходимите мерки и представи на управителния съвет няколко правила на Комисията, които да се прилагат по аналогия, включително преработени разпоредби за работа на непълнен работен ден и присъждане на степен, чието актуализиране беше необходимо вследствие на новия правилник. В допълнение съгласно новия член 110 понастоящем са в ход консултации с Комитета по персонала относно други правила. По тези причини предвиждаме да продължим работа по правилата за прилагане през годината и в разумен срок да представим на Комисията отговори относно възможни искания на Съвместното предприятие за дерогации. В заключение, по отношение на

някои правила — по-специално относно набирането и назначаването на срочно наети служители, относно набирането и назначаването на договорно наети служители, относно оценката и прекласифицирането, относно неплатения отпуск за договорно и срочно наети служители — с Комисията беше договорено да се използват общите модели на решения, които се изготвят понастоящем от постоянна работна група, съставена от представители на агенциите и Комисията.

ДОКЛАД
относно годишните отчети на Съвместното предприятие SESAR за финансовата 2013 година,
придружен от отговорите на Съвместното предприятие
(2014/C 452/07)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точка	Страница
Въведение	1 - 5	59
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	6	59
Декларация за достоверност	7 - 14	59
Становище относно надеждността на отчетите	12	60
Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	13	60
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	15 - 18	61
Изпълнение на бюджета	15	61
Многостранно рамково споразумение (МРС)	16 - 18	61
Други въпроси	19 - 27	61
Правна рамка	19 - 20	61
Функция по вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията	21	61
Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания	22 - 23	61
Конфликти на интереси	24	62
Втора междинна оценка на Комисията	25 - 26	62
Проследяване на изпълнението във връзка с предишни констатации и оценки	27	62

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съвместното предприятие SESAR със седалище в Брюксел е създадено през февруари 2007 г. ⁽¹⁾ с цел управление на технологичния компонент на проекта SESAR (изследване на управлението на въздушния трафик „Единно европейско небе“).
2. Проектът SESAR има за цел да модернизира управлението на въздушното движение (УВД) в Европа и се състои от три фази:
  - а) „фаза на дефиниране“ (2004 — 2007 г.), ръководена от Европейската организация за безопасност на въздухоплаването (Евроконтрол). Тази фаза се съфинансира от бюджета на ЕС посредством програмата за транспорт на Трансевропейските мрежи. Резултатът е Европейски генерален план за управление на въздушното движение, който определя съдържанието и описва развитието и разгръщането на следващото поколение системи за УВД.
  - б) Двуетапна „фаза на развитие“ (етап 1: 2008 — 2016 г., финансиран в рамките на програмния период 2008 — 2013 г.; етап 2: 2017 — 2024 г., финансиран в рамките на програмния период 2014 — 2020 г.), управляван от Съвместното предприятие SESAR, който ще доведе до производството на нови технологични системи, компоненти и оперативни процедури, предвидени в Европейския генерален план за управление на въздушното движение.
  - в) „Фаза на разгръщане“ (2014 — 2024 г.), която ще се ръководи от браншови партньори и заинтересовани страни и ще се изразява в широкомащабно производство и внедряване на новата инфраструктура за управление на въздушното движение.
3. Съвместното предприятие SESAR е създадено под формата на публично-частно партньорство. Членовете учредители са Европейският съюз, представляван от Комисията, и организацията Евроконтрол, която е представлявана от своята агенция. След организирането на покана за изразяване на интерес 15 публични и частни предприятия от областта на въздухоплавателната индустрия са придобили членство в Съвместното предприятие. Сред тях са производители на въздухоплавателни средства, производители на наземно и бордово оборудване, доставчици на аеронавигационно обслужване и летищни власти.
4. Бюджетът за фазата на развитие на проекта SESAR е в размер на 2,1 млрд. евро и се финансира поравно от ЕС, Евроконтрол и участващите публични и частни партньори. Вноската на ЕС се финансира от Седмата рамкова програма за научни изследвания и технологично развитие и от програмата за транспорт на Трансевропейските мрежи. Около 90 % от финансирането от страна на Евроконтрол и другите заинтересовани страни е под формата на апортни вноски.
5. Съвместното предприятие SESAR започва да извършва самостоятелно своята дейност на 10 август 2007 г.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

6. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на ниво Съвместно предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

7. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- а) годишните отчети на Съвместното предприятие SESAR, които се състоят от финансови отчети ⁽²⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽³⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г.; и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

Отговорност на ръководството

8. Съгласно членове 39 и 50 от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията ⁽⁴⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 219/2007 на Съвета от 27 февруари 2007 г. за създаване на Съвместно предприятие за разработване на ново поколение Европейска система за управление на въздушното движение (SESAR) (ОВ L 64, 2.3.2007 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008 на Съвета (ОВ L 352, 31.12.2008 г., стр. 12).

⁽²⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽³⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета и обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

⁽⁴⁾ ОВ L 328, 7.12.2013 г., стр. 42.

- а) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Агенцията включват: разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията⁽⁵⁾; изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съпътстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.
- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на одитора

9. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета⁽⁶⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Сметната палата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

10. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

11. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изразяване на нейните становища.

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

13. Сметната палата счита, че операциите, свързани с годишните отчети на Съвместно предприятие за годината, приключила на 31 декември 2013 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

14. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

⁽⁵⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

⁽⁶⁾ Член 107 от Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013.

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ**Изпълнение на бюджета**

15. Окончателният бюджет за 2013 г., приет от Административния съвет, включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 64,3 млн. евро и бюджетни кредити за извършване на плащания в размер на 105,4 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и за извършване на плащания е съответно 99,6 % и 94,7 %.

Многостранно рамково споразумение (МРС)

16. Към 31 декември 2013 г. фазата на развитие на Съвместното предприятие SESAR се състои от проектната работа на 16 членове (в т.ч. Евроконтрол) във връзка с програмни дейности, в които вземат участие над 100 частни и публични организации и подизпълнители. От 358-те проекта на SESAR по 3-то МРС 333 (93 %) бяха в процес на изпълнение или приключени.

17. Към 31 декември 2013 г. са поети задължения за 100 % от сумата 595 млн. евро (съфинансирани от Европейския съюз и Евроконтрол, платимо на другите 15 членове по 3-то МРС) и са извършени плащания за 55 % (316 млн. евро) от нея. Останалата част — 45 % (279 млн. евро) се очаква да бъде изплатена до 31 декември 2016 г.

18. През 2013 г. Съвместното предприятие сключи четвъртото си МРС, което влезе в сила на 1 януари 2014 г. за оставащите три години от срока на функциониране на Съвместното предприятие ⁽⁷⁾.

ДРУГИ ВЪПРОСИ**Правна рамка**

19. На 13 декември 2013 г. Административният съвет на Съвместното предприятие SESAR, съгласувано с Комисията, прие на временно основание Финансовите правила на Съвместното предприятие SESAR за програмния период 2014 — 2020 г. съгласно Делегиран регламент (ЕС) № 1271/2013 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно рамковия финансов регламент за органите, посочени в член 208 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета. Правилата ще влязат в сила от 1 януари 2014 г.

20. По отношение на Финансовите правила на Съвместното предприятие SESAR предстои да бъдат изготвени становища и решение на Комисията, по-конкретно във връзка с продължаването на дерогациите за финансирането, които се прилагат в предишния програмен период.

Функция по вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

21. В съответствие със съгласувания стратегически одитен план за Съвместното предприятие SESAR на Службата за вътрешен одит и Структурата за вътрешен одит за периода 2012 — 2014 г. Службата за вътрешен одит е извършила ограничен преглед на процедурата по приключване на програмата, приложима за проектите за управление на безвъзмездната финансова помощ ⁽⁸⁾ и оценка на риска в областта на информационните технологии, а Структурата за вътрешен одит е извършила одит на съответствието за управлението на обществените поръчки и договорите ⁽⁹⁾ и преглед на разрешенията в деловодната система АВАС през 2013 г.

Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания

22. През 2013 г. Съвместното предприятие SESAR е продължило да изпълнява политиката си за мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания, като е публикувало на 31 май 2013 г. годишен доклад относно извършвания от Съвместното предприятие мониторинг на изпълнението на разпоредбите относно интелектуалната собственост за всички финансови години преди 2013 г. и е приело чрез своя Административен съвет на 30 октомври 2013 г. списък с придобити нови знания и свързания с тях статут на собственост за всички финансови години преди 2013 г.

23. Освен това Съвместното предприятие SESAR е разпространило нови знания в областта на научните изследвания, като е предоставило на заинтересованите страни подробна информация на своя уебсайт относно резултатите и техните процеси и е публикувало обобщена информация за резултатите през 2013 г. в своя годишен отчет за дейността за 2013 г.

⁽⁷⁾ Четвъртата МРС предвижда i) намаляване на броя на проектите до 250, предимно чрез сливания с цел подобряване на ефективността на управлението на проектите, и ii) заделяне на финансиране от 38 млн. евро за нови оперативни дейности и инициативи, предимно от освобождаването на финансиране от съществуващи оперативни дейности поради реализирани икономии от разходи.

⁽⁸⁾ Окончателният доклад от 21 октомври 2013 г. отбелязва необходимостта от доказателства за цялостни технически прегледи, включващи всички източници на получаване на увереност, и необходимостта от система за последователно управление на документацията.

⁽⁹⁾ Окончателният доклад от 7 август 2013 г. отбелязва необходимостта от повече насоки относно ролите, отговорностите и ограниченията в правомощията, както и необходимостта от приемане на процедура за идентификация и съхранение на резултатите.

Конфликти на интереси

24. Съвместното предприятие SESAR е въвело конкретни мерки за предотвратяване на конфликти на интереси по отношение на неговите три основни групи заинтересовани лица: членовете на Административния съвет, служителите и експертите. Тези мерки са подходящо документирани в подробна писмена процедура, която е актуализирана през 2012 г.

Втора междинна оценка на Комисията⁽¹⁰⁾

25. Комисията извърши втора междинна оценка на Съвместното предприятие в периода октомври 2013 — март 2014 г., в рамките на която разгледа прилагането на законодателството, методите на работа, получените резултати и общото финансово положение.

26. Докладът съдържа две основни препоръки. Първата се отнася до необходимостта от отделяне на повече внимание на специфичните информационни и комуникационни потребности на държавите членки, които са различни от по-техническите потребности на членовете на Съвместното предприятие⁽¹¹⁾. Втората препоръка се отнася до необходимостта да се продължат усилията за постигане на по-голяма степен на изпълнение на годишните цели на Съвместното предприятие (съгласно неговата Годишна работна програма), която се е увеличила от около 60 % през 2010 г. до 82 % в края на 2012 г.

Проследяване на изпълнението във връзка с предишни констатации и оценки

27. Извършени са подобренията по отношение на предварителния контрол.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

⁽¹⁰⁾ Втора междинна оценка на Съвместното предприятие CESAR (юни 2014 г.).

⁽¹¹⁾ Въз основа на анкета сред представителите на държавите членки, участващи в Комитета по единно небе (КЕН), създаден с цел подпомагане на Европейската комисия (ГД „Мобилност и транспорт“) в изпълнението на концепцията за Единно европейско небе.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместно предприятие SESAR (Брюксел)

Правомощия и дейности

Правомощия на Европейския съюз, произтичащи от Договора (членове 187 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз)	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи (СТИ), които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 219/2007 на Съвета за създаване на Съвместно предприятие SESAR, изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008 (ОВ L 352, 31.12.2008 г.).
Правомощия на Съвместното предприятие (Регламент (ЕО) № 219/2007 на Съвета, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008)	Цели Целта на Съвместното предприятие е да осигури модернизирването на Европейската система за управление на въздушното движение, като обедини и съгласува всички свързани научноизследователски и развойни дейности в ЕС. Предприятието отговаря за изпълнението на Генералния план за УВД, и в частност за осъществяването на следните задачи: — организиране и координиране на дейностите от фазата на развитие на SESAR в съответствие с Генералния план за УВД, изготвен в резултат на ръководената от Евроконтрол фаза на дефиниране на проекта, чрез обединяване и управление на средствата от обществения и частния сектор в рамките на една структура, — осигуряване на необходимото финансиране за дейностите от фазата на развитие на проекта SESAR в съответствие с Генералния план за УВД, — осигуряване участието на основните заинтересовани страни в сектора на управление на въздушното движение в Европа, и по-специално доставчиците на аеронавигационно обслужване, ползвателите на въздушното пространство, професионалните сдружения на персонала, летищата, производителите на авиационно оборудване и техника, както и съответните научни институции или съответната научна общност, — организиране на техническата работа във връзка с научноизследователската, развойната, сертификационната и проучвателната дейност, които ще се извършват под негово ръководство, като се избягва разпокъсването им, — осигуряване на контрол над дейностите, свързани с разработването на общи продукти, надлежно идентифицирани в Генералния план за УВД, и ако е необходимо, организиране на конкретни търгове.
Управление (Регламент (ЕО) № 219/2007 на Съвета, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1361/2008)	Административен съвет Административният съвет отговаря за следното: а) приема Генералния план за УВД, одобрен от Съвета по реда на член 1, параграф 2 от регламента за SESAR, и одобрява всяко предложение за изменение на този план; б) определя насоки и взема решения, необходими за изпълнението на фазата на развитие на проекта SESAR, и упражнява цялостен контрол върху изпълнението на проекта; в) одобрява работната програма на Съвместното предприятие и годишните работни програми по член 16, параграф 1, както и годишния бюджет, включително щатното разписание; г) разрешава започването на преговори и взема решение за присъединяването на нови членове и свързаните с това споразумения, както са посочени в член 1, параграф 3;

	д) контролира изпълнението на споразуменията между членовете и Съвместното предприятие; е) назначава и освобождава изпълнителния директор и одобрява организационната структура и следи за качеството на работата на изпълнителния директор; ж) взема решения за размера на сумите и процедурите за изплащане на паричните вноски на членовете, както и за оценяването на непаричните вноски; з) приема финансовите правила на Съвместното предприятие; и) одобрява годишните отчети и баланса; й) приема годишния доклад за напредъка на фазата на развитие на проекта SESAR и финансовото състояние на проекта съгласно член 16, параграф 2; к) взема решения по предложения до Комисията относно удължаването на срока или прекратяването на Съвместното предприятие; л) установява процедури за предоставяне права на достъп до материалните и нематериалните активи, собственост на Съвместното предприятие, и прехвърлянето на тези активи; м) определя правилата и процедурите за възлагане на договори, необходими за изпълнение на Генералния план за УВД, включително специфични процедури при конфликти на интереси; н) взема решения по предложения до Комисията за изменение на устава в съответствие с член 24; о) упражнява други такива правомощия и изпълнява други такива функции, включително създаването на помощни органи, когато това е необходимо за целите на фазата на развитие на SESAR; п) приема разпореждания във връзка с прилагането на член 8. Изпълнителен директор Изпълнителният директор изпълнява задълженията си при спазване на пълна независимост в рамките на определените му/й полномощия. Вътрешен одит Вътрешен одитор на Европейската комисия Външен одит Европейска сметна палата Орган за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Европейски парламент, Европейски съвет и Административен съвет на Съвместното предприятие
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г. Окончателни отчети на Съвместното предприятие SESAR за 2013 г.	Бюджет 84 141 537 евро за задължения 105 486 020 евро за плащания Брой на служителите към 31 декември 2013 г. Оперативният бюджет за 2013 г. предвижда щатно разписание от 39 временно наети служители и 3-ма командирани национални експерти. Това прави общо 42 бройки, от които в края на 2013 г. са заети 41, като през 2012 г.: — 30 временно наети служители от външни организации, — 6-има служители, които са командирани от членовете на Съвместното предприятие SESAR в съответствие с член 8 от Регламент (ЕО) № 219/2007,

	— 3 договорно наети лица, — 2-ма командировани национални експерти Изпълняващи следните функции: оперативни: 26 административни и спомагателни: 14 смесени дейности: 1
Продукти и услуги, предоставени през 2013 г.	Вж. годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие за 2013 г на следния адрес: http://www.sesarju.eu/

Източник: Информация, предоставена от Съвместно предприятие SESAR.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

Според параграф 26 Втората междинна оценка на Комисията съдържа две основни препоръки. В тази връзка, за да предостави на читателите пълен контекст и да отрази цялото заключение, съвместното предприятие SESAR би искало да добави, че по отношение на постигнатите резултати Втората междинна оценка допълнително уточнява, че „съвместното предприятие е постигнало повечето от средносрочните цели в рамките на програмата на SESAR. Предоставянето на годишните работни програми се подобри по време на референтния период. СПС предприе необходимите мерки за подобряване на годишния темп на завършване и се препоръчва СПС да продължи усилията си за подобряване на степента на завършване на поставените цели (вж. Окончателен доклад, глава 8, Заключениея/III Резултати, постигнати от СПС).“

В допълнение Втората междинна оценка заключава, че „като цяло СПС е изпълнило ефективно поставените му задачи по време на периода на оценка (2010 — 2012 г.), с което е допринесло за програмата SESAR. Оценено е, че СПС работи според правилата и процедурите, които го управляват. СПС се доказва като структура, която може да се адаптира към специфични нужди.“ (вж. Окончателен доклад, глава 8, Заключениея/V Общо заключение).

ДОКЛАД
относно годишните отчети на Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ за финансовата
2013 година, придружен от отговорите на Съвместното предприятие
(2014/C 452/08)

СЪДЪРЖАНИЕ

	Точки	Страница
Въведение	1 - 5	68
Информация в подкрепа на декларацията за достоверност	6	68
Декларация за достоверност	7 - 14	68
Становище относно надеждността на отчетите	12	69
Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции	13	69
Коментари относно бюджетното и финансовото управление	15 - 17	70
Изпълнение на бюджета	15	70
Покани за представяне на предложения	16 - 17	70
Други въпроси	18 - 26	70
Правна рамка	18	70
Структура за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията	19 - 20	70
Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания	21 - 23	70
Конфликт на интереси	24 - 25	71
Втора междинна оценка на Комисията	26	71

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ (Съвместно предприятие ГКВ, или „FCH“) със седалище в Брюксел е създадено през май 2008 г. ⁽¹⁾ за периода до 31 декември 2017 г.
2. Целите на Съвместното предприятие ГКВ включват подкрепа на научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните дейности в държавите членки и държавите, асоциирани към Седмата рамкова програма ⁽²⁾, чрез координация с индустриалните и изследователските организации с цел да се насочи вниманието към разработката на пазарни приложения, като така се улеснят допълнителните промишлени усилия за бързо внедряване на технологиите на базата на горивни клетки и водород ⁽³⁾.
3. Учредителите на Съвместното предприятие са Европейският съюз, представляван от Комисията, както и Промислената група на европейската съвместна технологична инициатива за „Горивни клетки и водород“. Научноизследователската група N.ERGHY става член през юли 2008 г.
4. Максималното участие на ЕС в Съвместното предприятие ГКВ за покриване на текущи разходи и изследователски дейности възлиза на 470 млн. евро, които следва да бъдат изплатени от бюджета на Седмата рамкова програма, като текущите разходи не бива да надхвърлят 20 милиона евро. Очаква се промишлената група и научноизследователската група да финансират 50 % от текущите разходи и да подпомагат оперативните дейности чрез апортни вноски ⁽⁴⁾ от юридическите лица, участващи в дейностите, които да бъдат най-малко равностойни на финансовото участие на ЕС.
5. Съвместното предприятие придобива финансова самостоятелност на 15 ноември 2010 г.

ИНФОРМАЦИЯ В ПОДКРЕПА НА ДЕКЛАРАЦИЯТА ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

6. Одитният подход на Сметната палата включва аналитични одитни процедури, тестване на операции на нивото на Съвместното предприятие и оценка на ключови контроли на системите за наблюдение и контрол. Използвани са също така резултати от работата на други одитори (където е уместно) и анализ на изявленията на ръководството.

ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА ДОСТОВЕРНОСТ

7. Съгласно разпоредбите на член 287 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) Сметната палата извърши одит на:

- а) годишните отчети на Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“, които се състоят от финансови отчети ⁽⁵⁾ и отчети за изпълнението на бюджета ⁽⁶⁾ за финансовата година, приключила на 31 декември 2012 година, и
- б) законосъобразността и редовността на операциите, свързани с тези отчети.

Отговорност на ръководството

8. Съгласно членове 33 и 43 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията ⁽⁷⁾ ръководството отговаря за изготвянето и вярното представяне на годишните отчети на Съвместното предприятие, както и за законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции.

⁽¹⁾ Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета от 30 май 2008 г. за създаване на Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (ОВ L 153, 12.6.2008 г., стр. 1), изменен с Регламент (ЕО) № 1183/2011 на Съвета от 14 ноември 2011 г. (ОВ L 302, 19.11.2011 г., стр. 3).

⁽²⁾ Седмата рамкова програма, приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007 — 2013 г.) (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1), обединява всички инициативи на ЕС в областта на научните изследвания и има ключова роля за постигане на целите за растеж, конкурентоспособност и заетост. Програмата е също така основен стълб на Европейското научноизследователско пространство.

⁽³⁾ В приложението към доклада са обобщени правомощията, дейностите и ресурсите на Съвместното предприятие. Тези данни са представени с информационна цел.

⁽⁴⁾ Съгласно член 12, параграф 3 от приложението към Регламент (ЕО) № 521/2008 „разходите за дейността на Съвместното предприятие ГКВ се покриват чрез финансова вноска от Общността и чрез апортни вноски от юридическите лица, които участват в дейностите.“

⁽⁵⁾ Финансовите отчети включват счетоводен баланс и отчет за финансовия резултат, отчет за паричните потоци, отчет за промените в нетните активи, обобщение на основните счетоводни политики и друга разяснителна информация.

⁽⁶⁾ Тези отчети включват отчети за изпълнението на бюджета, обобщение на бюджетните принципи и друга разяснителна информация.

⁽⁷⁾ ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72.

- а) Отговорностите на ръководството по отношение на годишните отчети на Съвместното предприятие включват: разработване, въвеждане и поддържане на система за вътрешен контрол, необходима за изготвянето и вярното представяне на финансовите отчети, с цел те да не съдържат съществени неточности, независимо дали същите произтичат от измами или от грешки; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики въз основа на счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията⁽⁸⁾; изготвяне на счетоводни разчети в съответствие с конкретните обстоятелства. Директорът одобрява годишните отчети на Съвместното предприятие, след като отговорният счетоводител ги е изготвил въз основа на цялата налична информация и е съставил служебна бележка, съгответстваща отчетите, в която *inter alia* декларира наличието на достатъчна увереност относно вярното и точното представяне на финансовото състояние на Съвместното предприятие във всички съществени аспекти.
- б) Отговорностите на ръководството по отношение на законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции, както и по отношение на съответствието им с принципа на доброто финансово управление, се състоят в разработване, въвеждане и поддържане на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол, осигуряваща адекватно наблюдение и подходящи мерки за предотвратяване на нередности и измами, и ако е необходимо — правни действия за възстановяване на неправомерно изплатени или използвани средства.

Отговорност на одитора

9. Въз основа на извършен от нея одит Сметната палата е длъжна да представи на Европейския парламент и на Съвета⁽⁹⁾ декларация за достоверност относно надеждността на годишните отчети, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с тях операции. Сметната палата извършва своя одит в съответствие с международните одитни стандарти и етичните кодекси на Международната федерация на счетоводителите (МФС) и международните стандарти на ИНТОСАЙ (МСВОИ). Съгласно тези стандарти Сметната палата следва да планира и извършва одита по такъв начин, че да получи достатъчна увереност, че годишните отчети на Съвместното предприятие не съдържат съществени неточности, както и че свързаните с тях операции са законосъобразни и редовни.

10. Одитът включва прилагането на процедури за получаване на одитни доказателства относно съдържащите се в отчетите суми и оповестявания, както и относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, която се основава на оценка на риска от съществени неточности в отчетите или съществено несъответствие на свързаните с тях операции с изискванията на правната рамка на Европейския съюз, независимо дали те се дължат на измами или на грешки. При извършването на подобна оценка на риска се взема предвид вътрешният контрол, отнасящ се до изготвянето и вярното представяне на отчетите, както и системите за наблюдение и контрол, въведени с цел осигуряване на законосъобразност и редовност на свързаните с отчетите операции, и се разработват подходящи за обстоятелствата одитни процедури. Одитът на Сметната палата включва също така оценка на уместността на използваните счетоводни политики и основателността на направените счетоводни разчети, както и оценка на цялостното представяне на отчетите.

11. Сметната палата счита, че получените одитни доказателства са достатъчни и подходящи като база за изготвяне на нейната декларация за достоверност.

Становище относно надеждността на отчетите

12. Сметната палата счита, че годишните отчети на Съвместното предприятие дават вярна представа във всички съществени аспекти за неговото финансово състояние към 31 декември 2013 г., както и за резултатите от неговата дейност и за паричните потоци за приключилата на тази дата финансова година, в съответствие с разпоредбите на финансовия регламент на Съвместното предприятие и счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията.

Становище относно законосъобразността и редовността на свързаните с отчетите операции

13. Сметната палата счита, че операциите, свързани с годишните отчети за финансовата година, приключила на 31 декември 2013 г., са законосъобразни и редовни във всички съществени аспекти.

14. Изложените по-долу коментари не са в противоречие с изразените от Сметната палата становища.

⁽⁸⁾ Счетоводните правила, приети от отговорния счетоводител на Комисията, се основават на международните счетоводни стандарти за публичния сектор (МССПС), издадени от Международната федерация на счетоводителите, или, където е приложимо, на международните счетоводни стандарти (МСС)/международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), издадени от Съвета по международни счетоводни стандарти.

⁽⁹⁾ Член 185, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 248, 16.9.2002 г., стр. 1).

КОМЕНТАРИ ОТНОСНО БЮДЖЕТНОТО И ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ

Изпълнение на бюджета

15. Окончателният бюджет за 2013 г., приет от Управителния съвет, включва бюджетни кредити за поемане на задължения в размер на 74,5 млн. евро и бюджетни кредити за извършване на плащания в размер на 59,7 млн. евро. Степента на усвояване на бюджетните кредити за поемане на задължения и извършване на плащания е съответно 98,9 % и 56,7 %. Последното е резултат от отлагането на финансирането за три проекта.

Покани за представяне на предложения

16. Към 31 декември 2013 г. програмата на Съвместното предприятие ГКВ се състои от 130 споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ, сключени в резултат на 5 годишни покани за представяне на предложения (2008 — 2012 г.), като се очакват още 21 споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ по покана за представяне на предложения 2013-1, по която понастоящем текат преговори, както и още между 5 и 10 споразумения при обявяването на окончателната покана 2013-2.

17. Поканите за представяне на предложения, организирани през 2008, 2009, 2011 и 2012 г., са довели до сключването на споразумения за отпускане на безвъзмездна финансова помощ в размер на 365 млн. евро, което представлява 81 % от максималния размер на вноската на ЕС в Съвместното предприятие за изследователски дейности — 452,5 млн. евро. Останалите 19 % са заделени за поканите за представяне на предложения 2013-1 и 2013-2 (съответно 64,5 млн. евро и 23 млн. евро), като по този начин се осигурява максимално използване на вноската от ЕС.

ДРУГИ ВЪПРОСИ

Правна рамка

18. Новият Финансов регламент, приложим за общия бюджет на ЕС, е приет на 25 октомври 2012 г. и влиза в сила на 1 януари 2013 г.⁽¹⁰⁾ Новият примерен финансов регламент за публично-частните партньорства, посочен в член 209 от новия Финансов регламент обаче влиза в сила едва на 8 февруари 2014 г.⁽¹¹⁾ Финансовите правила на Съвместното предприятие са изменени на 30 юни 2014 г., за да отразят тези промени.

Структура за вътрешен одит и Служба за вътрешен одит на Комисията

19. Службата за вътрешен одит и структурата за вътрешен одит са изготвили координиран стратегически одитен план за Съвместното предприятие ГКВ за периода 2011 — 2013 г., в съответствие с който през 2013 г. структурата за вътрешен одит на Съвместното предприятие (IAS) е извършила одит на управлението на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ — преговори, договаряне и предварително финансиране, и е предоставила други услуги, свързани с получаването на достатъчна увереност и с консултации⁽¹²⁾. Окончателният доклад относно управлението на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ отбелязва, че е нужно да се съкрати времето за помощта и времето, необходимо за приключване на преговорите, както и че следва да се изяснят някои аспекти на процедурата на Съвместното предприятие за проверка на финансовата жизнеспособност.

20. За Съвместното предприятие ГКВ, както и за съвместните предприятия ARTEMIS, „Чисто небе“, Epiac и ИИЛ Службата за вътрешен одит на Комисията (IAS) е извършила оценка на риска, свързан с информационните технологии, по отношение на общата ИТ инфраструктура, която съвместните предприятия споделят⁽¹³⁾.

Мониторинг и докладване на резултатите от научните изследвания

21. Решението за Седма рамкова програма (7РП)⁽¹⁴⁾ създава система за мониторинг и докладване, която обхваща защитата, разпространението и трансфера на резултати от научни изследвания.

⁽¹⁰⁾ Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

⁽¹¹⁾ Делегиран регламент (ЕС) № 110/2014 на Комисията от 30 септември 2013 г. относно модел на финансов регламент за органите, осъществяващи публично-частно партньорство, посочени в член 209 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 38, 7.2.2014 г., стр. 2).

⁽¹²⁾ Например годишни оценки на размера на апорните вноски, консултации относно процедурите, свързани с годишния отчет за дейността, и участие в комуникационните кампании на Съвместното предприятие по въпросите на финансовия контрол и одита.

⁽¹³⁾ Окончателният доклад от 22 ноември 2013 г. отбелязва нуждата от въвеждане на официални правила за ИТ сигурност и включване на подробни процедури/контроли в бъдещите договори с доставчиците на ИТ услуги.

⁽¹⁴⁾ Съгласно член 7 от Решение № 1982/2006/ЕО Комисията е задължена да извършва постоянен и систематичен мониторинг на изпълнението на Седмата рамкова програма и на нейните специфични програми и редовен доклад, както и да разпространява резултатите от мониторинга.

22. През 2013 г. Съвместното предприятие ГКВ е увеличило капацитета си за мониторинг и докладване на резултатите от проведените по неговите проекти изследвания, както и за оценка на резултатите от неговите програми, чрез наемането на служител, отговарящ за политиките и управлението на знанията. Наред с това то е внедрило новоразработения ИТ инструмент TEMONAS (*TEchnology MONitoring and ASsessment* — Мониторинг и оценка на технологиите) за анализиране и обобщаване на резултатите от приключените проекти и е публикувало на уебсайта си първите публични резултати, свързани с нови знания, постигнати от приключените проекти.

23. Съвместното предприятие ГКВ също така разглежда възможността да използва ИТ системите на Комисията за посочените по-горе цели на мониторинга, както и да доразвие докладването на резултатите в съответствие с коментарите, включени в годишния доклад на Комисията за напредъка за 2012 г., който разглежда дейността на съвместните предприятия⁽¹⁵⁾.

Конфликт на интереси

24. Съвместното предприятие ГКВ е въвело конкретни мерки за предотвратяване на конфликти на интереси по отношение на трите основни групи участници: членове на Управителния съвет, експерти и служители.

25. Те се документират в изчерпателна писмена процедура, която се очаква да бъде приета през втората половина на 2014 г. Процедурата ще включва ясно определение какво следва да се счита за конфликт на интереси, редовно актуализирана база данни, която съдържа информация за всички конфликти на интереси и процедурите за справяне с тях.

Втора междинна оценка на Комисията⁽¹⁶⁾

26. Втората междинна оценка на Съвместното предприятие ГКВ е извършена от Комисията от ноември 2012 г. до май 2013 г. Докладът съдържа няколко препоръки към Съвместното предприятие ГКВ. Между тях са препоръките да се осигурят повече ресурси за операции чрез споделяне на административни функции с други съвместни предприятия и/или тяхното връщане към службите на Комисията, по-силен фокус върху изследователската стратегия за продължаване на дейността на Съвместното предприятие в програма „Хоризонт 2020“ в съответствие с три основни принципа (съгласуваност с политиките на ЕС, области, в които Европа може да постигне лидерство, адаптация към променящите се нужди на сектора) и засилване на капацитета за промяна.

Настоящият доклад беше приет от Одитен състав IV с ръководител Milan Martin CVIKL — член на Сметната палата, в Люксембург на заседанието му от 21 октомври 2014 г.

За Сметната палата

Vitor Manuel da SILVA CALDEIRA

Председател

⁽¹⁵⁾ Доклад на Комисията до Европейския парламент и Съвета. Годишен доклад за напредъка по дейностите на съвместните предприятия по съвместните технологични инициативи (СП по СТИ) през 2012 година (SWD(2013) 539 окончателен).

⁽¹⁶⁾ Втора междинна оценка на Съвместното предприятие ГКВ от юли 2013 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Съвместно предприятие „Горивни клетки и водород“ (Брюксел)

Правомощия и дейности

Правомощия на Европейския съюз, произтичащи от Договора (членове 187 и 188 от Договора за функционирането на Европейския съюз)	Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма предвижда принос на Съюза за създаването на дългосрочни публично-частни партньорства под формата на съвместни технологични инициативи (СТИ), които биха могли да бъдат изпълнени посредством съвместни предприятия по смисъла на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз. Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета от 30 май 2008 г. за създаване на Съвместно предприятие ГКВ, изменен с Регламент (ЕС) № 1183/2011 (ОВ L 302, 19.11.2011 г., стр. 3).
Правомощия на Съвместното предприятие определени в Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС) № 1183/2011	Цели Съвместното предприятие „Горивни клетки и водород“ допринася за изпълнението на Седмата рамкова програма, и по-специално на следните тематични области от специфичната програма „Сътрудничество“: енергетика; нанонаука, нанотехнологии, материали и нови производствени технологии; околна среда (включително изменение на климата) и транспорт (включително аеронавтика). По-специално то има за цел: а) да изведе Европа на челно място в областта на технологиите на базата на горивни клетки и водород в световен мащаб и да се позволи появата на пазара на технологии на базата на горивни клетки и водород, като по този начин се позволи на пазарните сили да задвижат възможните значителни ползи за обществото; б) да подкрепя научните изследвания, технологичното развитие и демонстрационните дейности (НИТРДЦ) в държавите членки и държавите, асоциирани към Седмата рамкова програма („асоциирани държави“), по един съгласуван начин, за да се преодолеят пазарните неуспехи и да се насочи вниманието към разработката на пазарни приложения, като така се улеснят допълнителните промишлени усилия за бързо внедряване на технологиите на базата на горивни клетки и водород; в) да подпомага осъществяването на приоритетите на СТИ в областта на НИТРДЦ по отношение на горивните клетки и водорода, най-вече чрез предоставяне на безвъзмездни средства след покани за предложения на състезателна основа; г) да насърчава увеличаване на публичните и частните инвестиции в научноизследователски дейности в областта на технологиите на базата на горивни клетки и водород в държавите членки и асоциираните държави.
Управление определено в Регламент (ЕО) № 521/2008 на Съвета, изменен с Регламент (ЕС) № 1183/2011	Органите на Съвместното предприятие ГКВ са: 1 — Управителен съвет Управителният съвет е основният орган за вземане на решения на Съвместното предприятие ГКВ. 2 — Изпълнителен директор Изпълнителният директор отговаря за ежедневното управление на Съвместното предприятие ГКВ и е негов юридически представител. Той се отчита пред управителния съвет.

	3 — Научен комитет Научният комитет има не повече от деветима членове и осигурява балансирано представителство на експертните знания на академичните среди, промишлеността и регулаторните органи в световен мащаб. Научният комитет има следните задачи: а) предоставя консултации относно научните приоритети за предложението за годишни и многогодишни планове за изпълнение; б) предоставя консултации относно научните постижения, описани в годишния отчет за дейността; в) предоставя консултации относно състава на комисиите за взаимна проверка. Външните консултативни органи на Съвместното предприятие ГКВ са: 4 — Група на представителите на държавите в ГКВ Групата се състои от един представител от всяка държава членка и асоциирана държава. Най-важните задачи на групата включват предоставяне на становище за напредъка при изпълнението на програмата на Съвместното предприятие ГКВ, мониторинг на съответствието и спазването на определените цели и координация с националните програми с цел избягване на дублирането на дейности. 5 — Общо събрание на заинтересованите страни Общото събрание на заинтересованите страни е важен комуникационен канал за дейността на Съвместното предприятие ГКВ и поради това е отворено за представители на публичния и частния сектор, международни групи по интереси от държавите членки, асоциираните държави, а също така и от трети държави. То се свиква веднъж годишно. Общото събрание на заинтересованите страни получава информацията относно дейностите на съвместното предприятие ГКВ и получава покани да представи своите коментари. Вътрешният и външният одитор и органът за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета на Съвместното предприятие ГКВ са: 6 — Вътрешен одит — Вътрешен одитор на Съвместното предприятие ГКВ (Структурата за вътрешен одит — IAC); — Служба за вътрешен одит на Комисията.(IAS). 7 — Външен одит Европейска сметна палата 8 — Орган за освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета Европейският парламент по препоръка на Съвета.
Ресурси, предоставени на Съвместното предприятие през 2013 г. <i>окончателни отчети на Съвместното предприятие ГКВ за 2013 г.</i>	Бюджет (бюджетни кредити за поети задължения) 82,5 млн. евро Брой на служителите към 31 декември 2013 г. В щатното разписание за 2013 г. са предвидени 20 бройки (18 срочно наети служители и 2 договорно наети лица), от които към края на годината са заети 17. От тях 12 са натоварени с подпомагане на оперативните дейности, а 5 — с административни задачи.
Дейности и услуги, извършени през 2013 г.	Вж. годишния отчет за дейността на Съвместното предприятие ГКВ за 2013 г на адрес: http://www.fch-ju.eu/page/documents

Източник: Информация, предоставена от Съвместно предприятие ГКВ.

ОТГОВОРИ НА СЪВМЕСТНОТО ПРЕДПРИЯТИЕ

19. Съвместното предприятие ГКВ разработи план за действие, за да изпълни препоръките от одита на структурата за вътрешен одит (IAS) относно управлението на споразуменията за отпускане на безвъзмездна финансова помощ — преговори, договаряне и предварително финансиране. Част от действията са изпълнени, а останалите са в процес на преразглеждане предвид актуализирането на плана за действие с цел да се отразят последствията от новата регулаторна среда, и по-конкретно новите правила по програма „Хоризонт 2020“.

20. Съвместното предприятие ГКВ разработи план за действие, за да изпълни препоръките от оценката на риска в областта на информационните технологии, извършена от Службата за вътрешен одит на Комисията, като изпълнението ще се осъществи до края на 2014 г.

26. В момента работна група, свикана от управителния съвет и съставена от представители на учредителите на предприятието (ЕК, промишлената група за нови енергии NEW-IG и научноизследователската група N.ERGHY), SRG (групата на представителите на членуващите държави) и службата по програмата, преразглежда проектоплан за действие. След редакцията му планът ще бъде представен на следващото заседание на управителния съвет на Съвместното предприятие ГКВ.

ISSN 1977-0855 (електронно издание)
ISSN 1830-365X (печатно издание)

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG